

D'ALEMANYA

Al Reichstag.-Lo de Alsàcia i Lorena

París, 22, 9'45 nit. Berlin.—El Reichstag ha aprovat el projecte de la llei de 1912. S'ha reproduït el debat tumultuós sobre les paraules pronunciades pel Kaiser a Strassburg amenant a suprimir la Constitució a Alsàcia i Lorena. La Cambra ha acordat una amonestació contra el diputat socialista Ledebour pels atacs dirigits al Kaiser. A més, ha decidit al·lugar un altre diputat socialista per haver tractat a M. Breitenbach, ministre de ferrocarrils, d'enemic dels obrers.

Municipi

Al final de la sessió s'aprovaren les subvencions d'ensenyança tal com les proposava la comissió, malgrat la fusió de la comissió de l'ensenyança que s'havien de pagar les 2.000 pesetes assignades al Centre de Sant Pere Claver, a lo que contestaren els senyors Condomines i Vallat amb una esmena de manar la eliminació de moltes entitats radicals.

Aquesta esmena fou retirada quan va ser derrotada per gran majoria la del senyor Martorell, qui promogué ralles extraordinàries al declarar-se revolucionari.

Ab aquest modus se promougué un debat llarguíssim—tan llarg com inútil—entre els radicals serrallistes, els llibertistes i el senyor Martorell sobre, què era més anticlerical: Com se veu, la qüestió era de suma transcendència per als interessos de Barcelona.

El radical que havien reclamat tolerància per les subvencions a les escoles, quan se discutí una proposició demanant que la Banda municipal vagi a la professió del Corpus, correspongueren anansien de la sala, en companyia d'alguns escriptors, per qual motiu s'hagué d'ajornar la sessió per manca de número.

Després de tantes hores inútilment gastades, restaren sobre la taula els 100 dictàmens que ja hi eren.

El senyor Abadal, en una altra sessió, se lamentà de que aquest Ajuntament s'obstruïx a si mateix.

El senyor Montanyola protesta a cada sessió de tanta pèrdua de temps en va.

Es de dolre que aquestes advertències sensates se perdin en el buit.

Enguany la Banda municipal assistirà a la professió del Corpus de la Barceloneta.

S'ha acordat deixar el Palau de Belles Arts per fer-hi una recepció en honor dels Magalhães Lima si per cas ve a Barcelona, i autoritzar a la Banda a que cooperi a una serenada que li donaran els cors de Clavé.

El tinent alcalde interí del Districte IV, senyor Garriga, ha encarregat a municipals i urbans que demanin els automòbils que no portin els números pintats, com prevé el reglament, en forma i dimensions visibles, i als que els tapan ab neumàtics o altres objectes.

El representant de les entitats mèdiques van estar a l'alcaldia a entregar al tinent alcalde—com ho havien ja fet ab el governador—el recull d'instruccions higièniques i preventives que, de comú acord, han redactat.

L'Ajuntament concedí 5.000 pesetes a la família del policia assassinat Mateu Solvi.

Acompanyats del diputat provincial senyor Durán i Ventosa, van anar a l'Alcaldia uns propietaris dels carrers de Segú, Rocafor i altres a reclamar la netja d'aquells indrets, realment abandonats, que s'actua l'expedient de empedrats i que vingué un xic més per evitar continúes infraccions d'ordenances municipals.

Se tracta d'instal·lar un observatori astronòmic i meteorològic al Parch.

Uns venedors ambulants van manifestar al tinent alcalde la conveniència de que se reglamentin els llocs fixes establerts als carrers.

El senyor Sotres va fer present que això es cosa de la comissió d'Hisenda i dels tinentes alcaldes.

A la sessió del dimarts, se donà compte de l'aprovació pel ministre de la Governació de la tarifa d'arbitrari a Consums. El senyor Lladó protestà de la forma com ha vingut aprovat l'arbitrari extraordinari sobre calis, guix i ciment.

El senyor Montanyola s'adherí a la protesta del senyor Lladó fent constar que, havent sigut pel ministre aprovat l'esmentat arbitri, com l'any passat, ab la limitació de no poder ser cobrat en els efectes, l'Administració municipal se veurà de segur novament buidada pels qui sollicitaren la limitació que regeix ab la promesa de presentar de bona fe unes relacions jurades que no han vingut. Afegí el senyor Montanyola que l'arbitri municipal rebra gran perjudici de quèl ministre de la Governació no hagi satisfet els desitjos expressats en un acord unànime del Consistori que li va ser trasmes.

A instància del senyor Montanyola, l'Ajuntament ha aprovat uns nomenaments de personal proposats per la Junta de Museus, i que estaven sobre la taula desde la sessió penúltima.

Acaba de publicar la Societat d'Estudis Econòmics un opuscul sobre la «Reversió dels Tranvies de Barcelona», que conté la conferència donada pel regidor senyor Nualart al Ateneu Barcelonès, i notes explicatives per ferse càrrec de l'importància d'aquesta qüestió i de la transcendència que té per l'Hisenda municipal de Barcelona.

Durant els dies 20, 21 i 22 del corrent mes, les guardies municipal i urbana han portat al Dipòsit municipal 174 carreteretes i bicicletes que encara duyen el número vell.

El senyor Sotres va fer present que això es cosa de la comissió d'Hisenda i dels tinentes alcaldes.

A la sessió del dimarts, se donà compte de l'aprovació pel ministre de la Governació de la tarifa d'arbitrari a Consums. El senyor Lladó protestà de la forma com ha vingut aprovat l'arbitrari extraordinari sobre calis, guix i ciment.

El senyor Montanyola s'adherí a la protesta del senyor Lladó fent constar que, havent sigut pel ministre aprovat l'esmentat arbitri, com l'any passat, ab la limitació de no poder ser cobrat en els efectes, l'Administració municipal se veurà de segur novament buidada pels qui sollicitaren la limitació que regeix ab la promesa de presentar de bona fe unes relacions jurades que no han vingut. Afegí el senyor Montanyola que l'arbitri municipal rebra gran perjudici de quèl ministre de la Governació no hagi satisfet els desitjos expressats en un acord unànime del Consistori que li va ser trasmes.

A instància del senyor Montanyola, l'Ajuntament ha aprovat uns nomenaments de personal proposats per la Junta de Museus, i que estaven sobre la taula desde la sessió penúltima.

Acaba de publicar la Societat d'Estudis Econòmics un opuscul sobre la «Reversió dels Tranvies de Barcelona», que conté la conferència donada pel regidor senyor Nualart al Ateneu Barcelonès, i notes explicatives per ferse càrrec de l'importància d'aquesta qüestió i de la transcendència que té per l'Hisenda municipal de Barcelona.

Durant els dies 20, 21 i 22 del corrent mes, les guardies municipal i urbana han portat al Dipòsit municipal 174 carreteretes i bicicletes que encara duyen el número vell.

El senyor Sotres va fer present que això es cosa de la comissió d'Hisenda i dels tinentes alcaldes.

A la sessió del dimarts, se donà compte de l'aprovació pel ministre de la Governació de la tarifa d'arbitrari a Consums. El senyor Lladó protestà de la forma com ha vingut aprovat l'arbitrari extraordinari sobre calis, guix i ciment.

El senyor Montanyola s'adherí a la protesta del senyor Lladó fent constar que, havent sigut pel ministre aprovat l'esmentat arbitri, com l'any passat, ab la limitació de no poder ser cobrat en els efectes, l'Administració municipal se veurà de segur novament buidada pels qui sollicitaren la limitació que regeix ab la promesa de presentar de bona fe unes relacions jurades que no han vingut. Afegí el senyor Montanyola que l'arbitri municipal rebra gran perjudici de quèl ministre de la Governació no hagi satisfet els desitjos expressats en un acord unànime del Consistori que li va ser trasmes.

A instància del senyor Montanyola, l'Ajuntament ha aprovat uns nomenaments de personal proposats per la Junta de Museus, i que estaven sobre la taula desde la sessió penúltima.

Acaba de publicar la Societat d'Estudis Econòmics un opuscul sobre la «Reversió dels Tranvies de Barcelona», que conté la conferència donada pel regidor senyor Nualart al Ateneu Barcelonès, i notes explicatives per ferse càrrec de l'importància d'aquesta qüestió i de la transcendència que té per l'Hisenda municipal de Barcelona.

Durant els dies 20, 21 i 22 del corrent mes, les guardies municipal i urbana han portat al Dipòsit municipal 174 carreteretes i bicicletes que encara duyen el número vell.

El senyor Sotres va fer present que això es cosa de la comissió d'Hisenda i dels tinentes alcaldes.

També protestaren de les paraules que'l va dirigir el diputat senyor Nicolau.

El Saturn

Els industrials que's consideren perjudicats ab l'obertura del Saturn Park, de nits, se reuneixen ahir al teatre Espanyol, acordant demanar al Ajuntament que revoqui la concessió, i tancar els establiments en els dies que això no s'acordi en la sessió municipal vinenta.

Protestaren també de que el governador no'ls hagués deixat portar en manifestació les conclusions al Govern civil, enviant un telegrama en aquest sentit al ministre.

El governador exposà de nou el seu criteri sobre les manifestacions pels carrers.

El senyor Sedó

Ha visitat al governador el president de la Cambra Industrial senyor Sedó, després del seu viatge a Madrid, comunicant al senyor Portela les bones impressions que té sobre'ls assumptes pendents a la Cort, d'interès econòmic per Catalunya.

La mort den Menéndez Pelayo

Vilafranca

a n'en Menéndez Pelayo

Entre'ls devors que en Menéndez Pelayo té a Vilafranca del Penadés, la fortuna d'una vila n'adua de poms homes eminents i que gairebé pot enorgullir-se d'ésser la patria espiritual del gran polígraf, car en ella naixeren els dos grans mestres que més influïren en la formació del seu esperit: en Milla i Fontanals i en Llorens i Barba. Hi ha el propòsit de demanar an aquell Ajuntament que doni el nom d'en Menéndez Pelayo al herms passatge aigües s'està aixecant el monument an en Milla i Fontanals.

Cal creure que aquell Ajuntament acullirà ab simpatia tan bona idea, que de realitzar-se, constituiria un homenatge permanent a la venerable memòria de aquells dos grans homes que tant s'estimaren en vida i quals noms seran eternament inseparables.

Conferència

El proper dissapte, dia 25 dels corrents, el doctor W. Coroleu donarà al saló d'actes del C. A. de D. del C. i de la I, una conferència pública, desentrellant el tema «M. Menéndez Pelayo i la cultura catalana».

Telegrams de pèsam

La Diputació Provincial

El senyor president de la Diputació provincial de Barcelona don Enrich Prat de la Ribera, va fer cursar ahir al matí telegrams de pèsam per la mort del il·lustre polígraf don Marcell Menéndez Pelayo als senyors presidents del Consell de ministres i de la Diputació de Santander i al germà del difunt.

L'Acadèmia Calasanciana de les Escoles Pies ha expedit el següent telegrama: «Enrique Menéndez Pelayo.—Santander.—Acadèmia Calasanciana profundament afectada per pèrdua eminent polígraf gloria Religión i letras españolas acompanya familia muerto ilustre en su justo dolor.—Presidente, Pargal.—Secretario, Cuenca».

L'Obra de Bones Lectures i el Centre de Joves de la Defensa Social han enviat telegrams de pèsam per la mort del gran polígraf Menéndez Pelayo. També han enviat la Joventut Catòlica.

A la llista de comunicacions de pèsam que s'han dirigit al Ajuntament de Santander ab motiu de la mort del il·lustre polígraf senyor Menéndez Pelayo, deu afegirshi un telegrama de l'Obra de bones lectures, d'aquesta ciutat.

Han enviat telegrams de pèsam, el Col·legi d'Advocats i l'Acadèmia de Jurisprudència i L·legislació.

(PER TELEFON)

Els funerals.—Incidents comentats. Madrid, 22, 10 matí.

Santander.—En l'acte dels funerals per l'Amia de Menéndez Pelayo van passar alguns desagradables incidents, que son començadíssims.

Els funerals varen començar sense esperar l'arribada del senyor Alba, que en aquells moments visitava la capella ardent.

Quan el senyor Alba va arribar a la Capella vestit de uniforme i portava la representació del Rey i del govern; el bisbe sense saludar-lo, el va fer posar a la seva dreta, però en segon terme.

Després, a l'encensar a les persones que ocupaven la presidència del cor, no encensà al ministre.

El senyor Alba, no digué res, però tingué disgust.

Al terminar els funerals el bisbe se'n anà sense despedir-lo.

El ministre montà en l'automòbil i se va dirigir, sol, a l'Ajuntament, on se reuní la comissió per assistir a l'enterrament.

La Junta d'acció catòlica. Madrid, 22, 12'30 matí.

La darrera sessió de la Junta Central d'Acció Catòlica se dedica enterament a glorificar la memòria del senyor Menéndez Pelayo.

La Junta, després de fer constar en acta el profund sentiment per la mort de tan preclar ingeni, que era vola de la corporació, acordà per unanimitat:

Primer. Celebrar el dia del novenari de la mort solenns i bones funcions per l'Amia del insigne finat.

Segon. Promoure una subscripció nacional i popular per perpetuar la memòria del insigne escriptor erigit una estatueta que podria emplaçar-se en els Jardins de la Biblioteca Nacional, i

Tercer. Invitar telegràficament als prelats, presidents dels Consells diocesans, a obrir en les respectives diòcesis les subscripcions a que's refereix l'anterior acord.

La vacant

Nombrosos atenistes han dirigit una instància al Govern demanant que en la vacant del senyor Menéndez Pelayo se nomeni director de la Biblioteca Nacional al senyor Menéndez Pidal.

El senyor SORIANO dirigí a la instància al senyor Gomez de Laserna, de la Direcció de Registres, quan ell era ministre del ram.

Insistí en les seves protestes d'honorabilitat.

El senyor SORIANO elogia la actitud energica i poch comú del senyor Gomez de Laserna.

Repetí lo que ahir va dir dels consue de Pueblo Nuevo del Terrible consignat en la carta aquí citada.

INFORMACIÓ PARLAMENTARIA

(PER TELEFON)

Congrés

Madrid, 22, 4'15 tarda.

Sobre la sessió a les quatre menys quart, baix la presidència del comte de Romanones.

En el banch blau, els senyors Canalejas, Barroso i Arias de Miranda.

S'aprova l'acta.

El senyor SORIANO demana que se li reservi la paraula per quan ho hagi verificat el senyor Gomez de Laserna que's troba en la Cambra.

A proposta de la presidència s'acorda que desde demà començin les sessions a dos quarts de tres, en atenció a que han de durar sis hores per començar a discutir presuposts.

Prechs i preguntes.—El Sr. GARCIA VASO s'ocupa d'assumptes locals relatius a Caragena i demana uns documents que'l senyor Barroso ofereix portar.

El senyor PEREZ (don Dionís) denuncia que'l governador de Cadix ha nomenat vicepresident de la Comissió provincial a un senyor que es meite titular ab sou a San Fernando i ademés està processat per deutes a la Hisenda.

El senyor BARROSO ofereix entrar-se i fer justícia.

El Sr. LLORENS dirigí un prech al ministre de la Guerra.

El senyor GOMEZ DE LASERNA diu que va parlar per als que no'l coneixen i no saben que ell té un nom imaculat.

Manifesta que ahir faltà a la Cambra per consell d'il·lustres amichs seus, per a prestar un servei al Govern i perquè se li digué que'l senyor Soriano se limitaria a demanar uns dats i expedients.

Madrid, 22, 5'15 tarda.

El senyor GOMEZ DE LASERNA diu que, en efecte, es certa la conversa a que va al·ludir el senyor Soriano en la que's va parlar de l'expedient de corups de Pueblo Nuevo del Terrible i de la possessió de una carta.

Li vaig contestar—afegí—al·lirativament, encara que extranyant-me de quèls senyors Soriano i Gasset sapiguessin la existència d'aquesta carta; però aquesta carta no l'ha vista ningú.

El senyor SORIANO.—Es que n'hi ha una altra.

El senyor GOMEZ DE LASERNA.—Perquè la carta en que's parla del senyor Barroso no l'ha vista ningú més que'l president del Consell, perquè jo no vaig pels rotllons ab murmuracions, sinó que procedo ab noblesa. I veig el senyor Barroso quana diferencia de conducta entre la seva i la meua.

Mentres jo procedo així, S. S. se encarrega de propagar coses contra mi, atribuint-me procediments que no he usat. (Rumors).

Jo no he difamat a ningú. En canvi, a mi se m'ha difamat.

S'ha de distingir entre'l ministre i el caci.

El senyor SORIANO.—Molt bé, dona que a S. S.

El senyor GOMEZ DE LASERNA.—També'l senyor Cánovas va tenir un caci en el Govern. Aludeix a lo ocorregut a Saragossa ab el senyor Castellanos.

Adverteix que son notories per tot hom les seves diferències polítiques a la província de Córdoba ab el senyor Barroso i que, en efecte, el senyor Barroso, pel senyor Canalejas, que fa temps me va dir que jo representava la política d'aquest. (Rialles i murmurs).

Se dol de la guerra incessant que an ell i als seus amichs fa a la província de Córdoba el senyor Barroso.

Recorda que voluntàriament s'ha sacrificat pel senyor Canalejas, sempre que les circumstàncies polítiques ho han requerit.

Manifesta que ell no volia intervenir en l'assumpte que's ve debatint desde ahir, perquè directament no li interessa; però necessitava fer aquest acte de presència, davant de les al·lusions que se li han dirigit com a propietari d'una carta.

Afegeix que quan vulgui formular càrrecs contra algú sabrà ferho sense necessitat de requeriments agens.

Recorda que el senyor Barroso se va sentir tan molest que va sentir impulsos d'escure una carta al senyor Canalejas, expressant-li i reirant-se de la seva política.

El senyor CANALEJAS li contesta. Diu que'l senyor Barroso sempre ha tingut consideracions ab el senyor Gomez de Laserna, fins al punt de voler que fos diputat per l'article 29 y admetre li va, progar que li indignés alguns noms per les tinençies d'alcaldia.

Passant al assumpte polític, explica com va arribar al seu coneixement que circulava la noticia de la existència d'una carta. Encara que no's conegues la carta, bastava que's tingues noticia de la seva existència per que la reticència's prolongués perjudicant la honorabilitat d'un ministre.

Recorda dies parades del senyor Soriano, que ahir afirmava que la carta la coneixien varies persones. Davant de això es natural que jo ahir m'indignés, no ja tractant-se d'un amic, sinó encara que's tractés d'un germà.

Avuy assegura S. S. que la carta no la coneix ningú, ab lo que desmentí al senyor Soriano. Ho celebra, perquè així procedeix avuy S. S. ab la lletat que procedia quan era amic meu. (Rumors).

El senyor BARROSO hi intervé i diu que avuy el senyor Gomez de Laserna s'ha considerat en el cas de realitzar un acte, com ell el va realitzar ahir en vindicació del seu honor.

Recorda lo que ahir va dir y manifesta que ell no ha portat al debat el nom del senyor Gomez de Laserna, sinó que li ha portat el secret a crits que circulava per tots indrets de la Cambra.

Afegeix que massa complaent ha sigut el senyor Canalejas al recollir algunes indicacions del senyor Soriano respecte a la conversa que varen sostenir els senyors Canalejas i Gomez de Laserna.

Diu que may ha intentat perseguir a «Pueblo Nuevo» de la província de Córdoba, com ho prova la seva conducta electoral respecte d'ell.

Recorda que no va acceptar la dimissió al senyor Gomez de Laserna, de la Direcció de Registres, quan ell era ministre del ram.

Insistí en les seves protestes d'honorabilitat.

Estem en el secret. Ja sabem lo que passa i es que en el Govern se fa lo que veu S. S. Pel desig de S. S. continúa el senyor Barroso en el Govern. En els Consells de ministres formen un tercet S. S., el senyor Canalejas i el senyor Barroso, que està cantant ab molta entonació. (Més rialles).

El senyor BARROSO.—Però no es per cap qüestió d'honor.

El senyor SORIANO.—No s'avenís S. S., que jo seia diputat vell y sé com se fa l'opinió. Tinc la virtut de la constància y si S. S. creu que això es un nivell d'estiu, s'equivoca.

Acaba dient que, malgrat tot lo de la carta, continúa surant sense que li hagi qu s'atreveixi a dir lo que conté la carta.

El senyor GOMEZ DE LASERNA rectifica ab breus paraules y s'entra a l'ordre del dia.

Se voten, definitivament, per boies, els tres projectes de llei següents:

Concedint pensió als facultatius inultats en l'exercici de la professió, ab motiu de serveys prestats en temps de epidemia.

Concedint una pensió a les tres filles de don Francisco Pi i Arnuaga.

Concedint pensió al secretari judicial del jutge de Sueca, a les families del habitat i agutzil del mateix, víctimes dels successos de Cullera y a la viuda del secretari i agutzil del jutge de Sabadell, víctimes dels successos ocorreguts en aquella ciutat.

S'aprova l'acta de proclamació, ab arreglo al article 29, de diputat per Don Benito, a favor de don Carlos Grotzard y coronado.

A les 6'20 se suspén la sessió pública y continúa la discussió de suplicatoris en sessió secreta.

Al començar aquesta, s'aixeca a fer us de la paraula el senyor AZZATI, fent la declaració de que en els articles publicats contra'l senyor Castell no tingué l'intenció de molestar ni agravar la dignitat personal del senyor Castell.

Don Melquíades ALVAREZ diu que està autoritzat pel querrelant, senyor Castell, per a declarar davant del Congrés que retrà les querrelles presentades contra'l senyor Azzati.

El PRESIDENT, en vista d'aquesta declaració, suspén la votació del suplicatori i espera per retrair-lo definitivament que'l jutge de Valencia dongui compte oficialment al Congrés d'haver sigut retirada pel senyor Castell la querrela presentada contra'l senyor Azzati.

Continúa la discussió dels suplicatoris presentats a instància del senyor Montañés, que son quatre, contra'l mateix diputat senyor Azzati.

(S'espera que també's retiraran aquests suplicatoris pel mateix procediment.)

Impugnien els quatre suplicatoris contra'l senyor Azzati, els senyors SALILLAS, ALBORNOZ, SANTA CRUZ y BARRAL, sostenint tots el criteri exposat en la tarda d'ahir pel senyor Barral.

Els hi contesten, per la comissió, els senyors ALCALÁ ZAMORA y MANZANO.

Queden tres suplicatoris conclosos per a votació i el darrer a mitja discussió.

El senyor AZZATI declara que en els articles de «El Pueblo» no tingué la més petita intenció d'ofendre al senyor Montañés.

A les 7'30, acabada la sessió secreta se reuneix la Cambra en seccions.

A les vuit se reuní la sessió pública, y donat compte del resultat de la reunió de seccions, s'aixeca la sessió.

Senat

Madrid, 22, 9'15 nit.

Sobre la sessió a les 3'30, baix la presidència del senyor Montero Rios.

En el banch blau, el ministre de Foment.

Prechs i preguntes.—El senyor NEIRA formula un prech al ministre de la Governació, y el senyor SANCHEZ DE LA ROSA altre al ministre de Foment.

El senyor PRAST preia al ministre de Foment que's resolgui avuy l'expedient del subsof de Madrid.

Demana que vingui a la Cambra l'expedient de canalissació del Manzanares ab fins de què's verifiqui la suavitat.

S'ocupa de la qüestió dels enginyers industrials, demanant per aquest cos autoritat bastant per que pugui desemparar els càrrecs sense tures les ningú, creient que ha arribat a sa major edat.

El ministre de Foment diu que l'expedient de sanejament del subsof de Madrid està resolt en la pròxima setmana.

Se dol del treball immens que pesa sobre ell, dient que, donat el desenvollop del foment públic, deuria estar regit aquest departament per tres ministres.

Termina dient que procurará que's doni als enginyers industrials aquells drets a que son acreedors.

El senyor PRAST rectifica.

El senyor GARRANZA se lament

INDISPENSABLE A LOS VIAJEROS

Los Galicilatos
de Vinas Benet
Curan pronto y bien toda clase de indisposiciones del TUBO DIGESTIVO, VÓMITOS, DIARREAS, CÓLERA, TIFUS, DISENTERIA, etc.

ADOPTADOS POR EL MINISTERIO DE MARINA Y POR EL de Guerra, y recomendados por la Real Academia de Medicina.

Se hallan todas las cajas que no llevan en el prospecto inscripción transparente con los nombres del medicamento y del autor.

Arts, del 9 al 15 de juny, abasta de gran nombre de forners industrials auxiliars de totes les re-
espanyols. També hi assistirà
Gustau Virat, el Sindicat de for-
de París i vis-president de la Fe-
de França.

La Unió Industrial recorda als seus
i amics inscrits al II Congrés
d'Ateneu i d'Associacions de
ra, que se celebrerà els dies del
al 27 del corrent, a Vilanova i Gel-
que la primera expedició organitzada
per dita societat, sortirà el pròxim
dijous, a les 5.30 del matí, pel Bai-
de Port de Passatge del Graia.

Està de moda el par de cadires de
esmalat, a P. de Gracia, 115.
1. mocos d'Esquadra de Tordera
comprun haver denegat, a un mi-
de 28 anys per haver agredit i
at lesions a un vell de 64.

Royal. Restaurant. Menú de di-
a sopar, 5 pessetes.

La se curat, al dispensari de la
nada de Sant Pere, el coker Antoni
mo, de 30 anys, qui havia rebut
la cosa d'un cavall a la quadra de
Granvia, 676, ocasionant una ferida
a la cara i la pèrdua d'algunes dents.
El del carrer del Rosal va ser cu-
at amb un fanal de la plaça de Blasco
Garay.

CARDÓ.—De Mora al Balneari i a 15 m.
una casa del carrer den Roba-
va s'hi moure un gros escudellat
d'ourells velt d'una biga va rompre
quops de martell la porta del quarto
els comptadors de gas, protestant
altres veltins i arribant a donarse
mans cops.

En passà denuncia al jutjat.

Agust St. Hilari Sacalm inflexible contra
de pedra. Iglesias i Bernabé dips.

Un noi de vuit anys, velt de la
rtera de la Bordeta, qui jugava
la Granvia ab altres, cala foch a
petar qui l'escalat a les mans,
omniti cremades de importancia a
mans i a la cara. Va ser curat al
dispensari.

Desinfecten ab «Creolina Vallès»
Dels mocos d'Esquadra.
El de Monistrol han denunciat a
gestor per invadir propietats age-
nes de Torrelló van sorprendre a un
que pescava al Ter i van denun-
cio, inutilitant una xarxa.

El de Sant Feliu de Codines van
menit un minyó de 17 anys, de Be-
n, per haver agredit a una noya de
produint varies lesions.

El de Sant Quintí van posar a dis-
posició de l'alcalde a un captaire per
haver mogut escudellat a la via pública.
El de Mollet han capturat a un
per amenaces a una dona.

El de Odena comunicuen que el
Ajuntament de Ribes Foubertora, de
any, va morir mentre a un dipò-
d'aigua.

El de Sallent donen compte de que's
declarar un incendi a Sampedor,
adormant-se i s'extingí cremant-se mo-
res per valor de 600 pessetes.

Royal. Totes les tardes. The concert.
Dijous, divendres, dia 24, que
definitivament tancada la expo-
sició de les obres del artista senyor
Gual, instal·lades a la casa Etxe-
compañia, Passeig de Gracia, 18, po-
drà veure de onze a una del
matí i de sis a vuit de la tarda, totes
les dies.

Desinfectant, anòmia, debilitat general, sa-
nació ab el Mitoqenol. Demana farmacia.

Se'n preia la inscripció.
El Abat General de Espanya, que
ha publicat per primera vegada la
boletí anòmia «Anuarios Bailly-Ba-
re i Riera Reunidos», se'n avisa
sortirà aquest any ab alguns dies
de retard, respecte a les dates que acor-
sament a publicarse dos que han
estat fustigats, degut a les moltes
i anacions i amonacions publicades
per la Empresa ha pres gran interès
en la fusta reduint en benefici de ses
clients.

El repartiment d'exemplars a tot
Espanya ocasionara ara algun temps
de retard, causa d'haver-se anat
a les dades clientels, ja de si nombroses,
de la Societat Editorial, desitjant complaure
als seus suscriptors que necessita rebre'l
ab més aviat possible, els hi prega per
interés de conduir, se serveixin donar avís
a la central establerta a Barcelona,
carrer Cerdà de Cent, núm. 238, tots
els dies que trobin en aquest cas.

DE FORA
Al Ateneu Obrer de Marató, avuy,
dijous, a les nou del vespre, el senyor
Garcia, de Barcelona, hi donarà una con-
ferencia sobre'l tema: «Concepte gene-
ral del cel».

Dijous de Palma de Mallorca, que'l
pau de la farola de Portofort avisa de
que en el mar s'ovirava una llençeta,
a les onades, a mercé de les onades, y
de les onades agredits a dins.

La autoritat de marina manà sortir la
quadra per deu mariners, en busca de
la illa. A dos quarts de deu de la
nuit, els «illettes» la trobaren. Aui-
sant als naufrags, enterant-se de que
s'havien fet de mariners, sortiren del port
per la barqueta, les onades els mato-
ren, anant la barqueta alllà alont la
a dos quarts d'onze de la nit entra-
ren al port i els desembarcaren.

FET CERT
Després de llarga y grave malaltia
ha durat setmanes, per el pacient
arribar al desitjat període de la conva-
lescencia, però li falten forces, la ma-
laltia ha deixat senyals en son cos, la
debilitat és la causa, dorm malament,
mala digestions, sofreix deavancio-
nada, bé mal de cap y no pot desempe-
nar bé les funcions cerebrals perquè

versari de la entrada de les tropes

franceses a Fez, el Soldà ha ofert un
te en els jardins del Bujedjoud.

El Soldà se mostra satisfet dels ser-
veys prestats per França.

L'estat den Mulay Hafid sembla ex-
celent.

Un combat París, 23, 12.56 matinalda.
Uda. La columna siriana, que
rebuta un violent atac d'una barca en-
emiga procedent del Mahya i li ha cau-
sat grans pèrdues.

Els francesos han tingut 11 ferits.

La situació a Fez París, 23, 12.57 matinalda.
Fez, 22. — Uns 200 moros han in-
tentat la nit passada saquejar els jar-
dins dels oficis de la ciutat.

Les tropes franceses els han dispersat.

La situació de Fez no ha canviat.

MÉS TELEGRAMES Y TELEFONEMES
DE «LA VEU DE CATALUNYA»

(PER TELEFON)

La «Gaceta» Madrid, 22, 10 matí.

La «Gaceta» publica:
Decret de Hisenda concedint pensió
a la viuda del general Rizo.

Decret de la Presidencia disposant
que al fill o filla que noixi i an els
demés que nasquessin a Lucrecia del
matrimoni dels infants don Alfons Ma-
ria de Orleans i Borbón i donya Beatri-
x de Sajonia Coburgo Gotha, se'n tribu-
ni don tractament d'altres i se'n tribu-
ni iguals honors, preeminències y dis-
tincions que an els infants d'Espanya.

Altres decrets de Gracia y Justicia
y Governació, relatius a personal, ja
transesos.

Royal Order disposant que s'estabi-
li la Duana de La Línea de la Con-
cepció per la importació de patates
y tuberculs similars procedents de Gi-
braltar, y que no siguin originaris de
Amèrica.

Nomenant a don Francisco Ribó y
Torres catedràtic numerari de mo-
delat en l'ensenyament a la Escola de
Arquitectura de Barcelona.

Llista d'ex-ministres ordenada segons
disposa l'article quint de la llei orgà-
nica del Consell d'Estat de 5 de
abril de 1904.

D'una vaga de ferroviaris.
Málaga.—La vaga de ferroviaris se-
guex en peu.

En compliment de la última royal
ordre de Foment, reduint el govern-
nador de la província de Barcelona a
celebrar les eleccions dels representants
obers que havien d'intervenir en el Montepío y
va convocar als comissionats, però no'n
va acudir cap.

En vista d'això, aquella autoritat
adoptarà la resolució que procedeix.
La vaga pot considerarse com im-
minent.

Contra una sala del Suprem
Se va dir ahir que a l'Audiencia
de Valladolid s'havia verificat una di-
ligència relacionada ab la querrela pre-
sentada pel senyor Sol y Ortega con-
tra una Sala del Suprem.

En efecte, no fa gaire se lliurà l'ex-
horto a l'Audiencia esmentada per la
compulsa de documents, y el còleg
s'hi efectua en aquella sala de lo fo-
yal ab assistència de tots els magis-
trats, fiscal, relators, porters de sala
y el querellant.

Llegia's autès el relator segons les
ordres y instruccions que li donava'l
president qui per ferho tenia nota a la
vista dels documents que's cotejaven.

El fiscal, ab la ordenació prestatada
pel querellant anava fent per sí mateix
una escriptura compulsa dels docu-
ments que llegia'l relator.

Se cotejaren 37 documents ab les 40
certificacions presentades pel querellant,
que resultaren conformes ab els seus
originals, no cotejant-se les tres restants
per referenciar a sentències del Tribunal
Suprem y devent ser cotejades en l'ist
tribunal.

Lo que diu en Canalejas Madrid, 22, 2 tardà.
El senyor Canalejas no ha despatxat
avuy ab el Rey, perquè aquest continua-
va ab mitgdia presentant les manobres
militars en el campament de Caraban-
chel.

Si ha dirigit desde son domicili al mi-
nistre de la Governació, hont ha res-
tat, en unu del senyor Barroso, als
senyors Zuloaga (don Josep), Junoy,
y Cruells.

Parlant de les Mancomunitats y els
esmentats senyors han sortit molt satis-
fets del resultat de la entrevista, no sols
pels termes en que està concloent el pro-
jecte de llei, sinó perquè el senyor Ca-
nalejas els ha ofert donar-los intervenció
en la Comissió dictaminadora y posar
l'assumpte a debat en aquesta eixa
parlamentària.

Desde Governació ha marxat el senyor
Canalejas a la presidència y allà ha pe-
rat la vista dels representants de l'ex-
nerfic, els qui li han parlat del plet
de la divisió de Canaries.

El que el Govern els ha expres-
tat la necessitat de no demorar per més
temps la discussió d'aquest assumpte.

També l'han visitat en la presidència
alguns diputats y senadors y amics par-
ticulars.

Moments abans d'abandonar el des-
patx ha rebut als periodistes, més bé
per cortesia que per que tingues notícies
que comunicarlos.

Parlant de la discussió dels suplica-
toris ha dit el president, contestant a
indicacions d'un periodista, que no se
celebraran sessions secretes, però sí que
sols els suplicators de caràcter
especialitzat s'han tractats en sessió se-
creta; els demés se sustanciaran públi-
cament.

Els suplicators relacionats ab els suc-
cessos de Cullera's discutiran en sessió
pública.

La major preocupació del Govern en
aquests moments és l'actual en que se
han col·locat els obrers ferroviaris del
Sur.

La Royal Order de Foment sobre'l
Montepío no ha satisfet ni a la empre-
sa ni an els obrers y aquests persisteixen
en son propòsit de paralitzar els
treballs a les dotze de la nit del proper
divendres.

Aquest matí ha conferenciat per a
tractar d'aquest assumpte els senyors
Canalejas y Villanueva y aquesta tar-
da continuà el que el Govern les
gestions y manera de cercar una fòr-
mula que conjuri el conflicte.

De notícies internacionals, zero.

Aquest matí ha assistit nostre
embaixador a París a la recepció diplo-
màtica del ministeri de Negocis estran-
gers y aquesta tarda espera el senyor
Canalejas notícies telegràfiques del se-
nyor Pérez Caballero.

Tornada de l'Alba
Aquest matí ha tornat de Santander el
ministre d'Instrucció pública.

Un xich després d'arribar ha marxat
a Governació, visitant al senyor Barroso
per felicitar-lo per l'èxit que obtingué
ahir tarda en el Congrés discutint ab
el senyor Soriano.

Després ha rebut als periodistes en son
despatx oficial y parlant del suposat in-

cident entre'l ministre y el l'isbe de San-
tander, l'atribuïa el senyor Alba a un
error de transmissió dels correpondsals,
car lo correut va ser que mentre el
bisbe reservava una absoluta el ministre se
retirava de la comitiva per donar el pa-
sament de que la persona de la família
del finat y potser això ha sigut inter-
pretat en diferent sentit.

Els paletes
Aquest matí ha conferenciat novament
ab el ministre de la Governació una
comissió d'obres paletes.

El senyor Barroso continúa ses ges-
tions per evitar que demà quedi plan-
tejada una vaga general del operari ab
la despedida de tots els treballadors de les
construccions de Madrid.

Els carillaires andalusos
El ministre de Foment ha manifestat
que s'ocupa activament en resoldre la si-
tuació creada pels carillaires andalusos,
que amenassen ab la vaga.

Enten que no tenen cap rahó per
colocar-se en tal actitud; perquè no's tra-
ta d'una lluita entre'l capital y el treball,
sinó de que la companyia compleixi ab
son dever respecte al Montepío, y aquest
és el criteri del Govern, però no per-
judicar a l'aquesta part litigant.

Els protestants
Una comissió de protestants ha vi-
sitat al senyor Canalejas per entregarli
les conclusions del miting de Barbieri,
que son:

Restabliment del matrimoni civil en
tot i en rigor.

Libertat de contraure matrimoni civil
els sacerdots catòlics que se separan
de Roma.

Secularització dels cementiris.

Neutralitat de la escola pública.

Respecte absolut a la conciencia del
soldat.

Igualtat de drets per al desempeny
de càrrecs públics, sinó que siguin
les creencies religioses del aspirant.

El projecte de Mancomunitats.
Madrid, 22, 4.15 tardà.

Hem procurat conèixer avuy la opi-
nió que mereix a regionalistes y nacio-
nalistes el projecte de Mancomunitats
després de ses entrevistes ab els senyors
Canalejas y Barroso.

A pes de les bones paraules del se-
nyor Canalejas y del ministre de la Go-
vernació, firmant del projecte, per a
significació política l'últim ve a desmen-
tir els reals de quel grupu monstera
se mostrava oposat a la reforma—han
deixat entreveure, tant regionalistes com
esquerrans, una certa inquietut per la
possibilitat, si no probable, continuació de
la vaga, abduint independentment segons
sembla de la voluntat dels governants,
han vingut aplaissant la presentació del
esperat projecte.

Uns y altres, regionalistes y esque-
rrans, no amaguen el temor de que a
Catalunya poguessin renèixer actituds que
han desaparegut y que an esperit es-
tats, en què a pesar de que procuraran
contenir-les els regionalistes tendint a
una política governamental y els esque-
rrans molt ocupats en qüestions inte-
riors de partit.

En Soler y March
Aquesta tarda surt el senyor Soler y
March cap a Barcelona, ab embarc
cara cap a l'illa ab l'objecte d'assistir
al Congrés del balneari portant la re-
presentació de Catalunya.

Canongia vacant
La vacant de canonge de la Catedral
de Barcelona potser la ocupi el de Ta-
rragona don Ramón Samsó.

La conferència den Cambó
La conferència den Cambó en l'Asso-
ciació de la premsa, sobre'l projecte
de Mancomunitats, se verificarà el di-
viendres, a les nou del vespre.

Els enginyers industrials
Bilbao.—Els alumnes del preparatori
de la Escola d'Enginyers Industrials que
s'acaba d'acabar avuy per a l'ingrés,
han comunicat a ferho per seguir la sort
dels seus companys.

Els pares dels alumnes han telegrafi-
cat als senyors Canalejas, Alba y Villanue-
va, aprovant la conducta dels seus fills
y demanant que's resolgui favorablement
les peticions fetes pels enginyers indus-
trials.

Congrés de la propietat urbana.
Madrid, 23, 12.30 matinalda.
A les cinch de la tarda, a la sala de
la sessió del Congrés de la propietat
urbana, baix la presidència
del senyor Rodríguez Sampedro, te-
nint als seus costats als senyors Fer-
rer-Vidal y Combarro Espanya.

El secretari ha llegit les conclusions,
que han sigut aprovades.

El senyor Ferrer-Vidal s'ha despedit
del Congrés, dient que s'endrà a
Barcelona el recort inextinguible de la
sincera amistat de tots.

En nom de Barcelona, acusada con-
stantment de separatisme, va a abra-
sar a tots, començant ab Espanya tota
en un fort abraç. (Aplaudiments.)

I jo vint a dirvos que sense mi no
hi hauria, ni pot haver-hi. (Aplau-
diments.)

Exposar el seu temor per la mal dirigit
massa, que es guada per predicadors
plens d'ambició y propagadors de fal-
ses doctrines.

Cal evitar això, aturant al poble, fent
que's tingui graut y no odi, i
que's tingui un sentit, fent-lo ab amor
abans que s'hagi de fer per temor.

Elogia al senyor González Besada,
fundador de les Càmbras de la Pro-
prietat Urbana, y proposa se col·loqui
son retrat a totes les Càmbras.

Envia un abraç fraternal, en nom de
les Càmbras de Catalunya, a tots les
diputats y senadors, i després, després
de la instrucció del poble, perquè serà
la manera de que puguem i anir agraïment
que el desija.

Fa un elogi de la premsa, y termina
ab un «Adieu, fins a la vista», que es
contestat ab aplaudiments.

Després de parlar vars representants
de provincies, s'acaba'l senyor Rodri-
guez Sampedro a fer el resum de la
treball del Congrés, que no sols ha tractat
de ses interessos, sinó que ha pro-
curat treballar per l'interès nacional.

Afirma que aquesta Assemblea no ha
demanat cap privilegi, sinó únicament
justícia.

Fa notar la estreta relació que existeix
entre la propietat urbana y la rúsica y territorial.

Se lamenta del excés de contribució
que gravita sobre'l capital y no sobre
la renda, com deu haver de ser, im-
possibilitant les reformes y arruinant als
propietaris.

Després d'aconsejar l'unió de tots, do-
na per terminat el Congrés. (Molts aplau-
diments.)

S'ha servit al final un lunch al que
han assistit molts senyors.

Les bases discutides son les se-
guents:

1.ª Modificació convenient de nos res
lleys per facilitar la mobilitació de la
propietat immoble.

2.ª Estatut del contracte d'arrenda-
ment de finques urbanes y rústiques per
lograr la rapidesa y economia en els
judicis de desahuci.

3.ª Relacions de la propietat urba-
na ab les hisendes municipals; grava-
mens directes o indirectes que deuen
afectar únicament a la propietat y re-
gles per a establir-les.

4.ª Proposició de les Càmbras de Bar-
celona y Saragossa. — Hisenda públi-
ca, contribucions y impostos que ha de
satisfar la propietat urbana.

5.ª Contracte del treball ab relació
a la construcció y reparació d'edificis.

**6.ª Sanjament de poblacions y edi-
fics públics y privats.**

7.ª Bases establiment de relacions entre
les associacions de propietaris y regimne in-
terior de les mateixes.

Després d'assistir a les sessions de
de l'Assemblea de Propietaris han sortit
cap a Barcelona els senyors Ver-
ges, Amer, Doménech y Comas de Ar-
gemí.

Carta den Pau Iglesias
Don Pau Iglesias ha contestat al re-
queriment que li ha fet en Nakens para
que assistís a la reunió del 26, a
casa den Pérez Galdós, ab una carta
negant-se a assistir-hi, perquè abriga el
convenciment de que la República sola
pot portar-la en plaç curt la conjunció
republicana-socialista y els que laboron
contra la conjunció laboron per entre-
bancar l'adveniment de la República.

Consell aplaassat
El Consell de ministres anuncia per
aquesta nit ha sigut aplaassat para
celebrarlo demà, després del Consell al Pa-
lau, a conseqüència de tenir que as-
sistís alguns ministres al banquet a la
embaixada francesa.

Al Palau
Al tornar el Rey de les manobres
militars, ha estat en el regi alchiar el
ministre d'Estat, conferenciant llargam-
ent ab el monarca.

Congrés de Urologia
S'ha celebrat la última sessió del Con-
grés espanyol de Urologia, havent pre-
sentat y discutit proposicions els doc-
tors Serrallach y Perarnau, de Bar-
celona, havent resultat elegit aquest últim
para vocal primer de la junta di-
rectiva.

Els assembleistes de Madrid han ob-
sequiat ab un banquet als de Barce-
lona, els quals han sortit aquest vespre
cap a la ciutat comtal.

Crítica dels presuposts
«La Tribuna», continuant la seva ca-
panya contra'l ministre d'Hisenda, diu
que el dret en els nous presuposts s'ha
incalculable, perquè després de l'excurs
eventuals ab que va comprar el Tre-
sor en 1911 per redempcions militars,
venda d'or al Banc y algun altre,
queda'l presupost para 1913 ab 71 mi-
lions de pessetes menys d'ingressos.

Para cubrirlos, el ministre apel a
impostos nous de consum, rectificat la
conducta del senyor Canalejas, com son
els impostos sobre la sal, café, cacauets,
tè y electricitat, que donen un total
de 27 milions.

També apel a xifres exagerades en
els ingressos per drets reials, manes y
transport, timbre, tabacchs, cerilles y
queros, millors, perquè les xifres a 41
milions, però millors, així, sols donen
68 milions, faltant per lo tant tres mi-
lions para cubrir el déficit dels 71 y
com sigui que's càlculs estan bastant
distanciats de la realitat, se ve com
conseqüència a que's imposa saber el
deficit real. Lo únic que se sab
es que n'hi haurà, fass lo que fassit
els senyors Rierres.

La llei de jurisdiccions
«La Epoca», referentse a lo dit per en
Canalejas, respecte a la llei de juris-
diccions, manifesta que el que el Go-
vern s'enganya a si mateix, car oblidat
que la llei de Jurisdiccions se va crear
para la repressió dels delictes contra la
nació y assegurar el estatut de auten-
tat, després de l'interior contra l'exterior.
La llei, en la seva part, desde ara, no pot
derogarse, ab examinar els 26 primers
articles del Còdic Militar. Lo que pot
derogarse és l'article quint, relatiu a les
injuries a autoritats militars y para fer
això no hi ha més que dos camins:
atribuir la competencia al tur de guerra
basant ab establir el paragraf setè del
article setè del Còdic Militar de 1890,
o atribuir-la a la jurisdicció comú, sal-
vo el cas de ser militars els culpables,
y bastaria ab posar en vigor la llei
de primer de juny de 1900 feta per en
Silvela.

Para fer això no son precisos comi-
ssions magnes, y ademés que si el se-
nyor Canalejas fa lo que s'ancia, sortirà
altre invent com el dels comuns,
perquè's dedicaria a lograr que conti-
nués l'article setè que va derogar en
Silvela, y en cambi deixaria indefens
al poder públic dels delictes contra la
nació.

Per últim, lo relatiu a la rebelió mi-
litar queda definit en els articles 237
y 238 del Còdic Militar.

Això pot ser un fonament para re-
soldre la cosa ab més calma.

Els jaumistes
Els jaumistes preparen una insignia
para us de tots els correligionaris es-
panyols que consistirà en una margue-
rada ab una flor de lis, que portaran
els homes a la solapa y les dones al
pit en els actes del partit.

El senyor Ferrer-Vidal s'ha despedit
del Congrés, dient que s'endrà a
Barcelona el recort inextinguible de la
sincera amistat de tots.

Diputació

Borsa del Treball

Ofertes

1.657.-Meritori, de 14 a 17 anys.
1.658.-Meritori, de 15 a 16 anys.
1.659.-Meritori y màquina, de 16 a 18 anys.
1.660.-Recader, de 14 a 15 anys.
1.661.-Oficials para la confecció de llacs de calçat.
1.665.-Dependent pràctic vendia quinquina, de 18 a 22 anys.
1.666.-Dependent para la venda de confeccions alta novetat y sombreros y senyora.
1.667.-Mitj dependent de mercaderia para Sant Andreu de Palomar.
1.668.-Aprenent camiseria intern y prefeble sigui de fora.
1.669.-Oficial sabater pràctic.
1.670.-Operari para la construcció de ferramentes.
1.675-80.-Electricistes mecànics para muntar màquines.
1.681.-Meritori, de 16 a 18 anys.
1.682.-Aprenent.

Baixes

1.624.-Emballador.
1.622.-Maquinista.
1.172.-Corredor.
1.596.-Tallador.
1.637.-Corredor.
1.681.-Caixista.
1.629.-Moco.
1.552.-Meritori.
1.584.-Corredor.
1.436.-Aprenent de bovinar.
1.588.-Meritori.

De la sessió d'ahir

A la sessió celebrada dimarts a la tarda, pel Cos Provincial, varen ésser aprovats els següents dictàmens que componen la ordre del dia:

Denegació de la subvenció sol·licitada pel Foment de Serricolladura Espanyola. Publicació del projecte de la subvenció a les associacions dedicades a la ensenyança pública gratuïta.

Comissió de Foment.-Projecte y subvenció d'acopi de pedra para la conservació de la carretera de Vich al terme de la província de Girona, en direcció a Sant Hilari.

Subvenció de la carretera de carreteres provincials, don Ramon Deu y Llonch.

Idem, idem, don Francisco Bover y Cabana.

Permisos para verificar obres tocant a carreteres provincials y camins vehiculars.

Adjudicació definitiva de les obres del camí vehicular del Santuari de Bellver al coll de la Manya.

Aprovació del projecte del camí de la carretera de Tarragona a Barcelona a la Estació de Monjos.

Devolució de la fiança al contractista del pont sobre el riu Ripoll.

Incidença relativa a la quantitat de pedra acopiada per l'Ajuntament respectiu, en el camí de Sant Andreu de Llavaneres a la carretera de Madrid a França.

Formació del projecte del camí de Figaró a Montmany.

Instància del contractista del primer troc del camí vehicular de Vich a la carretera de Moya a Calaf, demanant que se li aboni la conservació de les obres desde que s'acabaren fins que foren rebudes.

Aprovació de la contractació para acopi de pedra en el camí vehicular de la carretera de Tarragona a Barcelona a Carbera de Llobregat.

Idem, idem, en el ramal a Casa Roig del mateix camí.

Idem, idem, en el de la carretera de Tarragona a Barcelona a la de Barcelona a Santa Creu de Calafell, en terme de Sant Vicenç dels Horts.

Idem, idem, en terme de Sant Boy de Llobregat.

Comissió de Instrucció pública y Belles Arts.-Concessió de una plaça perennada en l'Institut Català de sortiments a don Joan Guiler.

Subvenció a la Institució Catalana de Historia Natural.

Denegació de subvenció a l'Associació Catalana de Premis de Mar.

Comissió de llibres a l'Ateneu Obrer de Badalona.

Idem, idem, al Centre de Nostra Senyora de Montserrat, de Badalona.

Denegació de la petició de premis sol·licitada pel Foment Autonomista Català, para la Escola Catalana Mossen Onofre y Chir infantil Mossen Cinto.

Comissió de Governació.-Aprovació de la nòmina de boigs corresponent al mes d'abril últim.

Ratificació de les ordres de ingressos dels que ho han efectuat durant dit mes.

Admissió de la hoja Maria Ribas en el Manicomio de Sant Boy de Llobregat.

Concessió de un lot para la tombola y benefici del difunt periodista don Agusti Cornà.

Traspàs de la fiança del servei de impressió y circulació del Boletín Oficial de la província, del any últim al corrent.

Informe sobre la declaració de mitj pública de les aigües del pont de la casa número 23 del carrer del Arrabal de Prats del Rey.

Varen quedar sobre la taula, a petició de diferents senyors diputats, els dictàmens següents:

Dictamen sobre la moció del senyor Guerra del Rio relativa a la incompatibilitat del senyor Sostres para l'càrrec de diputat provincial, desmespe-

nyant el d'alcalde d'aquesta ciutat. Autorisació para realisar per administració l'acopi de pedra en el camí de Vilafranca a Guardiola.

Subvenció a la Institució Catalana de Historia Natural.

Incidença relativa al suministre de aparells de desinfectació.

Ahir a la tarda s'ha celebrat l'enterrament de la senyora donya Concepció Altamir de Ullé (q. e. p. d.), mare del diputat provincial don Rafael Ullé.

L'enterrament, que va ser catòlic, va ser presidit pels tres fills de la difunta, acompanyats de l'alcalde don Joaquim Sostres y del diputat provincial senyor Verdaguier y Calles en representació del senyor president de la Diputació provincial.

Ahir visità al senyor Prat de la Ribera una comissió de secretaris dels ajuntaments del partit de Vich para recomanar encoratjar a la Diputació para que dongué tota la possible activitat a la creació de la Escola de funcionaris.

Para la creació d'aquesta Escola hi ha una quantitat senyalada en el pressupost actual.

El senyor Prat de la Ribera els hi va prometre que probablement serà presentat el projecte en una de les sessions del present període.

També va visitar al senyor president l'arquitecte don Josep Puig y Cadafalch.

La Comissió Mixta de Reclutament en la sessió d'ahir va començar a despatxar els expedients dels nenyons pertanyents al partit de Vich. Avuy revisarà els dels pobles del esmentat partit que van quedar pendents ahir, que son els següents: Taradell, Tàrradell, Tona, Torrelló (Sant Felix del), Vich, Vilatorrada, Vilanova de Sau y Vilatorrada y despatxarà els del partit de Mataró.

Jochs Florals de Balaguer

Any 1912

Veredictes

Premis ordinaris

FLOR NATURAL
Premi. Al número 84. «Cançons al fill», lema: «A mi impossible».-Primer accésit. Al número 54. «Canó de fons», lema: «Nuvial».-Segon accésit. Al número 117. «De les cançons ingènues».

«Les avies».-Tercer accésit. Al número 42. Notes del camp. Lema: «Clamor».

ENGLANTINAT

Premi. Al número 79. Castell de Xativa, lema: «Patria mia, Patria mia».-Primer accésit. Al número 102. «El vell palau», lema: «La Patria encara se troba aquí».

VIOLA

Premi. Al número 26. A un Crucifix bicant, lema: «Pater futuriseculi».-Primer accésit. Al número 99. Corpus en el convent, lema: «Profess».

Premis extraordinaris

Joya artística. Premi. Al número 23. De la col·lecció «El Sant Crist de Balaguer», lema: «Estampas».-Accésit. Al número 92. «El Sant Crist de Balaguer», lema: «Cançons».

Una altra joya artística. Premi. Al número 49. «Cristo de agonía», lema: «Credo».-Accésit. Al número 36. Lema: «Neve Liebe, never Liedem» (Goethe).

Una altra joya artística. Premi. Al número 93. Elegia, lema: «Visión».-Accésit. Al número 122. «Arrullos del Segre», lema: «Espejo de la luz, etc».

Objecte d'art. Premi. Al número 20. «El jurat», lema: «Recordis y cançons».

Altre objecte d'art. Premi. Al número 116. «Mi Crucifijo», lema: «Fe».-Accésit. Al número 100. «Amor imposible», lema: «Votum votis».

Altre objecte d'art. Premi. Al número 44. «Lo Montardit d'Ager», lema: «Gent del Montsec».

Altre objecte d'art. Premi. Al número 40. La fira de les sabates, lema: «Urgellencas».

Premis a la prosa científica

Premi de S. M. el rey don Alfons XIII. Al número 98. «Historia de la ciutat de Balaguer», lema: «Ala veritat».-Accésit. Al número 74. «Balaguer. Reseña histórica», lema: «O Rey, o res».

Premi del Excm. senyor Bisbe de Urgell. No s'adjudica.

Premis a la prosa literaria

Premi primer. Al número 121. El Sant Crist de les Roses, lema: «Rondalla».

Premi segon. Al número 27. «El último vuelo», lema: «Al Cristo que hay en mi cuarto».-Accésit. Al número 18. Conte infantil, lema: «Als Paratets he llicia».

Balaguer, 20 maig 1912.-Per A. del J.-El secretari, mossen Antoni Navarro, prebere.

Borsa

Cambis facilitats per la Casa J. Marsans i Fills

Barcelona 22 maig.

Sessió del mati

Operacions

4% Interior fi mes. 85.10 85.07 85.10

4% C.N. Espanya fi mes. 100.47 100.43

Ac. F.C. Alacant fi mes. 98.25 98.20

Ac. F.C. Orens fi mes. 98.25 98.20

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Premi del or

(Preus de compra)

Alfons. 85.10 85.07 85.10

Isabel. 85.10 85.07 85.10

Unos y milles. 85.10 85.07 85.10

Quarta. 85.10 85.07 85.10

Octava y 14 d'una. 85.10 85.07 85.10

Franch. 85.10 85.07 85.10

Llures. 85.10 85.07 85.10

20/20 per Li.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quartes de quatre tancas

Madrid y places banc. 85.10 85.07 85.10

Londres 85 dies. 85.10 85.07 85.10

Rech. 85.10 85.07 85.10

Franch. 85.10 85.07 85.10

Deutes del Estat y del Municipi

Operacions

4% Interior fi mes. 85.10 85.07 85.10

4% C.N. Espanya fi mes. 100.47 100.43

Ac. F.C. Alacant fi mes. 98.25 98.20

Ac. F.C. Orens fi mes. 98.25 98.20

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus fi mes. 67.15 67.10

Ac. F.C. Andalus

Pàgina Artística de LA VEU

Excavacions y troballes.-Art antich y modern.-Pedagogia artística.-Museus y Coleccions.-Art nacional y extranger.-Curiositats barcelonines.-Ressenya de conferencies.-Exposicions locals y forasteres.-Llibres y Escoles.

Noticies de concursos y de tot lo que pugui interessar als artistes y als industrials d'art

127

L'obra den Nonell

Situar l'obra den Nonell en el nostre mon y en el mon de la pintura moderna; cercar-li paternitats més o menys llunyanes, observant-la com el grau d'una escala d'aconteixements, reedificant al seu volt els parentius remots, seria, entencim, un punt de partida fals per al judici, car en Nonell, tal com té el parentiu de la sanch ab tots els grans mestres del mon nostre, es, com els grans artistes de la nova pintura, un fill del seu albir.

La situació de les arts anomenades pures, en els nostres dies fa que avuy els veritables mestres se distinguen més per la força d'aquest albir que per la suavitat a les corrents vives de la tradició y de la civilització. En aquest art del pintor, més que en cap altre, desde'l Renaixement ençà, el domini personal sembla l'únic aspecte per hont ens es possible distingir y agrupar els esforços que han fet les generacions. Així com desde'l Renaixement enllà anomenem les escoles pictòriques per països, desde aquell moment cap als nostres dies les anomenem per Homes.

Si ab això hi hem guanyat o hi hem perdut, no es el cas de discutir aquí. Sols podem afirmar el fet per tenir-lo en compte front a front de les pintures den Nonell, les quals ens diuen que no's tracta d'un aconecement usual y

Es bona; per altra part, dintre l'esfera tranquil·la del judici, la claretat sonzila d'aquests dies, en què'l dol de la mort no ve a mitg cobrir cantoneres de quadres ab vels negres, que no deixen may veure massa bé les pintures. Tota sentimental ingrogrència es fosa ja, y el pensament y la memòria sols, lliures de tota altra sensible intervenció, recorden al amic mort pera pregar-li, mentre les rahons de pès y mida van y venen lliurement, sense trobar embussos de dolor en son camí d'agil activitat.

Volem dir ab tot això, que aquesta gloria que suava cantaven, no es un vulgaríssim elogi fúnebre. Sont en un temps en que no hi ha mort sense gloria, ni sense virtut, ni sense bondats que pietosament se concedeixen. Els epítafs sentimentals que brollen dels llavis en la presència del cadavre, no son pas el hò hont hom graduat la nostra veu al anunciar la futura y decisiva victòria den Nonell, sinó que, al revés, lluny de tot això, el temps ens ha situat en aquella deliciosa esfera del filosòf estimat, qui al anar a dirnos les gracies de la Ben Plantada, compta y mesura, donchs...

Compta y mesura, donchs... La vida del artista fou curta. D'ella el millor elogi que podem ferme es dir que no's esperavem, y això que de cap manera pot confondre ab el prometatge de les petites gazetilles confederades, es per un artista la millor gloria.

Saberse caminant pel mon, objecte d'una expectació fonda, quieta, silenciosa, medidora y atenta, deuria ésser un goig massa gros per aquesta terra. La confiança dels pobles ab els seus grans homes, així ho deu Carlyle, no es pas confessada ni dins dels mateixos qui la senten. Cau en els esperits y s'hi adapta com un cristall en l'aspre porositat de la roca; sols quan la mort produeix la separació se sent la manca. Així, ab el propi Carlyle, podríem dir que la consciència es el producte d'una malaltia. Devenim conscients pel mal, y ens expliquem la rahó dels edificis quan s'enfumen.

N'esperavem, y ara devenim conscients de la nostra esperança. Gosavem en secret les obres que deixa sospirant ja en les iniciacions que puntejaven y en callà de les seves pintures; esperavem en ple període de pintura terbol y fondament sensual, aquella aguda precisió goyesca del quadre de la manta, senyalat ab el número 119 d'aquesta exposició; esperavem els hedegons, dels darrers dies, maravillosos pobres de pintura, en el sentit més clàssic d'aquest mot. Pintura, pintura y res més que pintura en les obres den Nonell, tot gest y tota humana actitud, tot objecte y tota condició d'objecte perdent el seu sentit humà els primers, y tota rahó de la seva presència els segons, pera converteixen en abstracció.

La pintura, descobrim per aquí, que no es la reproducció de los espectacles bellos de la naturalesa... (y cal la pintura dels nostres temps es material; tela y pasta colorida. La pintura den Nonell viu en aquests termes de materialitat com el paix a l'agui, y per això les ooses del mon veuen que se les mira ab un fresch y cruelíssim escepticisme, car el fa riure molt, aquest graó de la vida, que, al cap d'avall, s'ho es pintura). Per això en Nonell es un gloriós caricaturista. Així fou Goya. Els seus dibuixos, quasi tots, per no dir tots, entren en els termes de la caricatura. Quan dibuixa en Nonell, quan pinta no's recorda d'aquelles rialles. Riu quan dibuixa caricatures, y en ridículament tot el mon perquè filosofia, y el punt de la filosofia seva davant dels gestes arrogants dels payets y les payetes folles, que campen pels escenaris del suburbi, es aquell mateix 'Pulvis eris del filosòf cristià; s'ho això es pintura).

Els dibuixos den Nonell son un medi, un ingredient de les seves pintures que, pel camí de l'espectacle al quadre, s'han tornat belles; mes la definició més escayenta al artista, com en el propi cas de Goya, es la de Pintor, no la de caricaturista, car es la pintura hont en realitat se resol el seu conflicte.

Mes deixant apart ara aquestes qualitats subjectives del pintor, entrem de ple al anàlisi objectiu de la seva obra. Aquesta ompla la seva vida, desde cap a l'any 94 fins al 911. Son disset anys de pintura desde'ss aprendentatges, que's han sigut ara exposats ab una admirable endressada, cronològica. Llàstima que en l'exposició dels dibuixos aquesta mateixa endressada no hagi governat, perquè hauríem tingut com davant de les pintures y, potser, més clarament encara, marcats els etapes del camí seguit per l'artista a través de aquests anys.

En els primers dies les obres den Nonell, son les d'un estudiant laboriós de

L'Isidre Nonell

Reproducció autorizada per la casa editorial F. Serra

tat de grans condicions per al coneixement de la nostra esperança. Gosavem en secret les obres que deixa sospirant ja en les iniciacions que puntejaven y en callà de les seves pintures; esperavem en ple període de pintura terbol y fondament sensual, aquella aguda precisió goyesca del quadre de la manta, senyalat ab el número 119 d'aquesta exposició; esperavem els hedegons, dels darrers dies, maravillosos pobres de pintura, en el sentit més clàssic d'aquest mot. Pintura, pintura y res més que pintura en les obres den Nonell, tot gest y tota humana actitud, tot objecte y tota condició d'objecte perdent el seu sentit humà els primers, y tota rahó de la seva presència els segons, pera converteixen en abstracció.

La pintura, descobrim per aquí, que no es la reproducció de los espectacles bellos de la naturalesa... (y cal la pintura dels nostres temps es material; tela y pasta colorida. La pintura den Nonell viu en aquests termes de materialitat com el paix a l'agui, y per això les ooses del mon veuen que se les mira ab un fresch y cruelíssim escepticisme, car el fa riure molt, aquest graó de la vida, que, al cap d'avall, s'ho es pintura). Per això en Nonell es un gloriós caricaturista. Així fou Goya. Els seus dibuixos, quasi tots, per no dir tots, entren en els termes de la caricatura. Quan dibuixa en Nonell, quan pinta no's recorda d'aquelles rialles. Riu quan dibuixa caricatures, y en ridículament tot el mon perquè filosofia, y el punt de la filosofia seva davant dels gestes arrogants dels payets y les payetes folles, que campen pels escenaris del suburbi, es aquell mateix 'Pulvis eris del filosòf cristià; s'ho això es pintura).

Els dibuixos den Nonell son un medi, un ingredient de les seves pintures que, pel camí de l'espectacle al quadre, s'han tornat belles; mes la definició més escayenta al artista, com en el propi cas de Goya, es la de Pintor, no la de caricaturista, car es la pintura hont en realitat se resol el seu conflicte.

Mes deixant apart ara aquestes qualitats subjectives del pintor, entrem de ple al anàlisi objectiu de la seva obra. Aquesta ompla la seva vida, desde cap a l'any 94 fins al 911. Son disset anys de pintura desde'ss aprendentatges, que's han sigut ara exposats ab una admirable endressada, cronològica. Llàstima que en l'exposició dels dibuixos aquesta mateixa endressada no hagi governat, perquè hauríem tingut com davant de les pintures y, potser, més clarament encara, marcats els etapes del camí seguit per l'artista a través de aquests anys.

En els primers dies les obres den Nonell, son les d'un estudiant laboriós de

posta, dura, se sent en aquests darrers aspectes de la pintura nonellenca; es ja en el moment culminant del seu art, en la fresca y magnífica resolució de tota la lluita perseguida, al arribar al quadre del noyet de la manta, numerat ab el 119 y en el de les dones números 121 y 122, que fan costar als hedegons.

Aquests son la darrera etapa de la seva pintura. Magnífics troços suficients pera fer la gloria d'un artista, pertencien de ple a l'aquest darrer període constructiu, però guarnits encara d'un nou element; la expressió de les calitats, que depura la seva desinterès-doria pictòrica.

Yoaquim FOLCH Y TORRES.

Al Sr. D. Joan Rubió y Bellver

La «Carta oberta» que vostè, molt apreciat senyor meu, m'adreça desde la passada «Pàgina Artística» de LA VEU, mereix una resposta no menys desclousa. Y cregui que'm faig presió per no enfilarme a la tesi en que vostè va col·locar-se en son darrer escrit, en la que ja tinc ben demostrat en altres ocasions que sé cantarli. Però això no estaria bé ferho en aquest lloch, en el que tinc la seguretat de que, ni a vostè ni a mi, ens deixarien continuar fins hont ne tindríem ganes.

En el meu article, que a vostè tant sulfurà, hi critica una teorització aparellada en la «Pàgina Artística» y tal com sortien, seguides d'un comentari sense firma que va afegirshi. Jo'm referia an això y aleshores y ara continuo creient, després de la fugida de estudi que vostè feu, que no pot servir-se als interessos del art romanch usant solament de la tendència representativa y simbòlica. Hem de quedar en que la tendència a la representació y al simbolisme es la característica més viva de bona part de les arts romàniques, tant si's vol com no entendres referida als grans conjunts constructius.

Això a vostè no li convé tractar-ho, com tampoch allò de l'austeritat filla de la pobresa general... de que jo li objectava.

Al criticar els punts de vista escrits en l'article de vostè, senyor Rubió, no havia pas vist el baldaquí y l'altar de Ripoll. Ara ja els he vistos y fins en altre lloch he fet pública la meua opinió sobre aquestes obres. Y després de llegir la «Carta oberta» que vostè me va dirigir, tinc de dirli que celebros sapiguer que son homradament romàniques sigle XX, encara que no crech que, desgraciadament, ni com a conjunt ni, principalment, com a detalls aixequin escola y siguin considerades com honor de la nostra terra. No va'n disputar-nos ningú la gloria...

Estich completament d'acort en dir que per fer obres d'etiqueta romànica, del romànic veritable, del definit y resolt fa sigles, no devia haverse acudit a segons qui. Però dech afegir que no demano pas que a Ripoll ni enlloch s'hi fassin obres, com tinc vist en el seu tan pintoresch llenguatge, neo-romàniques de llibre o de fotografia, veritable entreteniment de paper Bristol o de stexador; mentres que crech que, quan no's té traça per agafar-ne de lo antich lo que pot pendre un veritable artista del sigle XX, al voler ligar tradició y modernitat, val més formar en les files del exercit innumerable dels dibuixants d'arquitectura. En lo antich, en el romànic ranc, qui sapiga triar hi trobarà coses de molt bon gust, de millor gust que certs capítols y paret y ornamentació de stexador.

El arqueòlechs professen el principi de que val més copiar ab traça que no pas fer certes coses.

Y no soch més llaçhi perquè no's diga que m'entreuench en polemiques literaries d'aquelles que estamen tant els qui, com un servidor ab tota vergonya ho confessa, som homes de papers, de ardu y potser de museus.

Joaquim CASSADOR.

Notes sobre art

Serà convenient aclarir un erro en que cauen molts, de dir frescos de tota pintura mural, sigat que's vulga el procediment y la materia empleada. S'ha arribat a creure, naturalment pels menys instruits, que les pintures den Puvís de Chivannes son al fresch, o les den Bernat, o d'algun altre decorador modern. Això es excusable tractant-se de profans, però no ho es en gent que s'ocupa d'art, y que convindria que estudiessin una mica l'ofici abans d'escriure.

Deput a n'aquesta manca de coneixements tècnics, les pintures murals de Giotto, de Gaddi, de Masaccio, y en fi, de tots els primitius y no primitius, se creuen pintades al fresch, però el procediment es el tramp, y en algunes, com en les de Masaccio, l'oli.

En el refectori de l'ex-convent d'Organissant, en Florencia, hi ha una pintura: el «Darrer Sopar», de Ghirlandajo. La sala es gran, il·luminada per finestres altes. En el centre hi ha una pica, bella obra del sigle XVI, y d'ies més en l'extrem oposat a la pintura, del XIV. Damunt del porich d'entrada, escultures. La composició de la pintura de Ghirlandajo, y l'arquitectura de la sala, es tan admirablement acordades com si tot fos una sola cosa. La pintura, aquesta, d'un jardí de pau, ahont no queda res d'aquest mon, Un oblidat ahont es. Quan un surt al carter, al sol, y torna a la vida de la ciutat, un creu desparar d'un bell somni.

Aquí a Florencia no hi ha una iglesia que no sia decorada. Cúpula, voltes, capelles, y fins el claustre, en les que hi ha, tot es cobert per pintures. Fins en les humils cel·les dels frares, com en Sant March, en que son decorades per Fra Angelico, la pintura alegra les parets, y ja no cal parlar dels palaus y edificis públics, ahont la magnificència d'altre temps ha deixat bella mostra.

Lo millor d'això es que no ha sigut la moda d'una época, car en un mateix edifici poden veures, com en l'ex-convent de Sant March, ja aludit, pintures molt primitives com les de la Capella dels Espanyols, atribuïdes a Gaddi, el Chiosstro Verde de Uccello, y altres, en altre claustre, que son del sigle XVII. Y en el Carmine, en moltes altres iglesias, de costat a les antigues n'hi ha encara de més recents. Això, donchs, joebat a la necessitat d'aquest poble que no pot

Aquesta vella pintura, filla d'altra tradició artística, y ben diferent de la dels mestres florentins vinguts després, ab tot y ser molt imperfecta, satisfà més com a decoració per ser les formes estilitzades y pera donar una importància a la línia y als valors, que no donaren després els altres pintors. Y es que Giotto, Oragna, Gaddi, Spinelli, que formen el grup primitiu de decoradors, varen ser continuadors de l'art gòtic, molt inferior, en valor decoratiu, a l'art grec. Y més tard Ghirlandajo, Gozzoli, Andrea del Castagno, d'altre grup, decantats ja al naturalisme en que Masaccio hi es completament, s'aparten encara més del caràcter decoratiu, propi de la pintura mural. Les admirables obres de Ghirlandajo a Santa Maria Novella, son una serie de grans quadres superposats, ab grans perspectives que enfondeixen la natura y tractats exactament com la pràctica pintura de cavallet. Y Masaccio, que a més va gosar portar la pintura al oli damunt del mur, dona encara més importància a la llum y a l'aparència real dels objectes.

Giotto, en cambi, com a decorador, té un valor sobre d'aquestes, y es d'expressar la idea ab admirable claretat, limitant els objectes y figures, a lo absolutament necessari, y distribuint els grups, quasi sempre en un mateix pla, ab molt coneixement de la composició. Per això, les seves pintures donen una impressió ben decorativa. Mes els seus deixebles o continuadors, ab tot y conservar encara qualitat molt remarcable com a decoradors, no varen arribar a comprendre al mestre en lo que tenia de clàssic. Y es que aquest classicisme de Giotto venia del seu geni, d'un concepte més ideal de l'art, més intel·lectual podríem dir, que no la tradició de que era fill. Y es aquesta tradició la que varen continuar els seus deixebles, que en ell es lo purament exterior.

J. TORRES-GARCIA.

Florencia, abril 1912.

De caricatura

Ara que ab la publicació d'un bell periòdic humorista—intenció per malaventura fracassat (1)—hem vist lo que podien fer l'estol de moderníssims caricaturistes nostres, voldria parlar de les diferents maneres de l'art de la caricatura, tot y planyentnos de la indiferència ab què'l públich acull aquestes ma-

Dibuix den Nonell

senise altre interès que'l del goig pels ulls que pugui haver-hi en les teles, sinó davant d'un cas humà fortíssim, de valor universal; d'un d'aquells casos que les nacions comenten a través de les cenamines, y constitueixen fites en el temps.

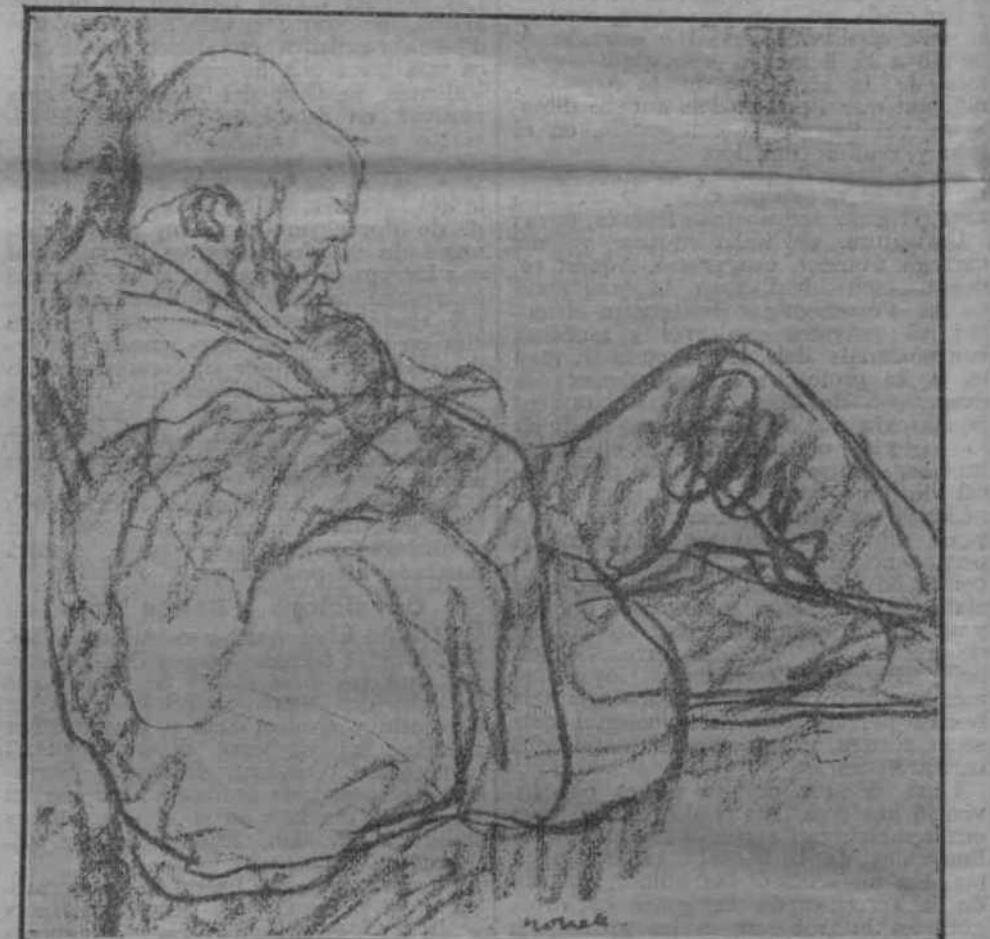
Davant l'obra den Nonell, es comòde ser profeta. Per anunciar que l'època venient, no molt llunyana, exaltará la feina del piorat artista fins als més elevats espays de la gloria, no cal ni solament agafar gestes de profeta. Això, massa clar pera que sembli una revelació als ulls de tots aquells qui hagin flurtejat ab la Belleza, cal dirho, no obstant, de cara als peixos cristos, que dormint en les aigües terribles del vuit-cents, tenen els ulls entelats al exir d'ora.

L'instint que passa acàs no serà propi a la gloria del pintor, avuy, en aquest dia; mes el llevat que porta la generació actual a dintre seu, promet totes aquestes glories al artista mort, qui ha senyalat damunt del cel de la nostra patria y intensa historia espiritual d'aquests darrers dies; una de les curses més radiant y lluminoses que haguessim pogut esperar.

(Fot. Mas)

Natura morta. — Una de les darreres pintures den Nonell

«Apunt», per Isidre Nonell

Fot. Mas.

passarse sens belles imatges que alegrin els seus ulls.

Pot veures que a mida que la pintura va fent-se més sabia, es a dir, que disposa de més recursos tècnics, es menys decorativa. A «Saint Miniato al Montes», obra del sigle XI, ab esplèndids mosaics de pur caràcter bizantí, queda encara un petit fragment de pintura de la época en que va ésser construïda la iglesia, y que ha sigut descobert sota d'altres pintures més recents. Es feta absolutament al fresch, y les figures y els objectes, perfilats, y els detalls indicats per simples línies.

nifestacions de la nostra vida artística. Al parlar de caricatures, no vull referirme a les sátires polítiques, ab les que l'art ben poch hi guanya, donchs per cada ún dels dibuixos que valen alguna cosa, que porten una espurna d'ideal, iquants miserables minots surten del fanch, plens d'envejes y rancunes, fets a corre-cuita, a voltes sense entusiasme, baix les tiràniques exigencies del moment polític!

L'art de lo còmic en el dibuix pot dividir-se en humorisme y caricatura. L'humorisme, espiritual y finament irònic, més literari que gràfic, té molt poca relació ab la caricatura absoluta.

Fot. Mas.

Bust de gitana, per Isidre Nonell

Dobles Artístics Bisques Civitat-9-Barcelona

GRANS TALLERS DE FOTOGRAFAT

C. Murtra

Hospital, 49, principal - BARCELONA

Institut Cristià d'Arts Decoratives

S. CALSINA - Casa fundada l'any 1872

M. DOMINGO PERIS, ESCULTOR

Tallers d'escultura religiosa

EXPOSICIO I TALLERS PINTURA - DECORAT

62, Passeig de Gràcia, 62 - Reproduccions Artístiques

MOSAICS E F. ESCOFET & C

Ronda Sant Pere 8

ESTEVA Y CIA

GRAN FABRICA DE
PARQUETS MOBLES
ALTARS IMATGES
MOTLLURAS PERA
MARCHS OBJECTES
D'ART PROPIS PE
RA REGALOS

SALONS: PASSEIG DE GRACIA 18

TALLERS: C/ UNIVERSITAT 112

ANTIGUITATS

COMPRA VENDA

J. DALMAU

18-Portaferrissa-18
BARCELONA

Galeria d'Art Contemporani

Javans Catala?

Objectes d'Art :: Ceràmiques

:: Galeries d'Exposició ::

Corts, 615. - Teléfon 1884

PRIMERA MEDALLA: BARCELONA 1907

G. HOMAR
MUEBLES
LAMPARAS
MOSAICOS
DECORACION
CANUDA: 4 BARCELONA

TALLERES: Carrer Sarrià, 88

COMPRA

VENDA

ANTIGUITATS

P. REIG Y FILL

MOBLES

Tallers:

CARRER UNIVERSITAT, 21

ARGOELLES (Diagonal), 512 bis

DESPATX: PASSEIG DE GRACIA, 27 CASA FUNDADA EN 1852

Estudis Universitaris Catalans

Curs d'Historia de
La Pintura Catalana Antiga

Mn. Joseph Gudiol, Pbre.

Dijous, dia 30, a les 10 de la vetlla, en el
Centre Excursionista de Catalunya

que fa residir tota la seva força risible en el dibuix. D'aquestes diferències trobem, però, la veritable orientació de la caricatura, que ara va confosa i barrejada ab l'art humorista, perdent la seva qualitat essencial i entregant-se de ple a la llegenda, preocupant-se molt més de la idea que de la execució, oblidant que l'esperit dels antics dibuixants residia en la composició, en el gust i realitat del tipus.

La caricatura deu revelar les situacions sense necessitat d'explicació. D'aquí, el gran caricaturista francès, deya: Caricatura, del italià caricare, vol dir exagerar, augmentar, exagerar. Aquest és, donchs, son ideal, però la exageració no és d'esser vulgar desfigurant el model ab canyotes qualsevol i augmentant convencionalment dels seus membres; això és ja lo grotesc; cal que desdota la exageració de línia apareixi clarament la màscara humana i que per medi de lo material o físic acusat en línia grollera, poguem conèixer la part moral de l'individu. La caricatura té de real un estudi profund del ser humà i el dibuixant deu ser un psicòleg i per conèixer la exageració física que correspon a una exageració moral. Sols així la caricatura podrà ser un art i un art ben estimable. Els grans pintors de retrats de variades escoles—Holbein, Hogarth, Leonardo y Goya—que més buscaren conèixer la psicologia dels homes per la expressió material dels seus rostres, foren també magnífics caricaturistes.

L'art de que parlem no és pas invenció moderna. Els pobles antics, que ens semblen tan seriosos vistes des de les llegendes de la història, també tenien els seus moments de bon humor. En mitg de la severitat de les grans catedralgòtiques hi trobarem en les grotesques figures de les gòrgies i en les satíriques invencions dels capells o baix relleus, motius ben omnis i risibles, i en la carter dels grans pintors sempre hi ha uns ninsos fets en moments d'espai, que entren també en els límits de la caricatura i que a voltes han servit ab l'eliminació de tot masgo que no fos el desitjat, i obtenint la portatle expressió d'una figura.

La caricatura pot fer també tasca moralitzadora quan flagella ab tota la força del ridícul una costum o un vici i fer serveys a l'art ridiculitzant als qui jutjaven.

A voltes fa riure ab les seves grotesques invencions, però a'equivoques el que sols veu en aquest art, cast sempre pessimista, la riallada grotesca que promou. És un art elevat i fort que necessita, no un dibuixant solament, sinó una ànima vibrant, de profund psicòlech.

No vos sembla desagradable sapèguer a casa nostra hàbils i modernissims caricaturadors de la caricatura, sense poder-ne tastar els seus fruits?

C. FERRAN.

CURS MIQUEL ANGEL

XIII Lliçó per en JOSEPH LLEONART

Avuy, dijous, dia 23,

a les 10 del vespre, al

Centre Autonomista
de Dependents
del Comerç y de la Industria

Crònica

Estudis Universitaris Catalans

Càtedra d'Historia del Art Català

El diluns al vespre, en el Centre Excursionista de Catalunya, el savi conservador del Museu Episcopal, mossèn Joseph Gudiol y Curiel, donà la primera de ses lliçons sobre la Pintura Catalana Antiga.

Després d'un breu i curt curs, en que dedicà un amable record al malaguanay En Ramon Casellas, entrà a parlar de

dels antics pintors catalans, estudiant la seva formació i la seva organització. Després de les investigacions del Sanyer y Miquel y dels estudis de M. Emile Bertaux y den Lluís Tramoyeres, la pintura catalana mitjana (comprentent-hi, com se deu, als pintors valencians y de les demés regions catalanes), ha pres el relleu que li correspon, manifestant una veritable escola. Mossèn Gudiol defugí, ab acort, l'exagerar influències estrangeres en la nostra antiga pintura, y demostra la equivocació dels excessivament italianisants, com la dels que estan obsessionats per l'influència flamenga, reduint el seu valor els dades documentals referents a pintors forasters a Catalunya. Aquesta és, en general, no foren de gran mèrit, s'adaptaven benestot al gust de la terra en la que treballaven. Lo que's nota en la segona meitat del segle XV, es una abundancia de pintors castellans en la nostra terra. Les notícies que's faciliten els nostres arxius, que son dels més rics en dades d'història artística, ens donen en tal època una bona pila de noms castellans. A Valencia, la Cort del Magnanim havia motivat, en cambi, la presència de diversos pintors italians. A la presència d'alemanys en la nostra terra fa expressió al document referent al retall de Perayres, a l'iglesia de Sant Agustí, de Barcelona; però, an aquest pasatge de tal document se li ha donat una interpretació exagerada. De tot això en resulta, donchs, que reconeixem, emprès sense extremitats, diverses influències en la nostra antiga pintura, aquesta constituint de per si, comprenent els diversos pobles catalans, una veritable escola: la escola de pintura catalana.

El conferenciant fou aplaudidíssim per la nombrosa y selecta concurrencia que assistí a escoltarlo.

La pròxima conferència tindrà lloch el vinent dijous, dia 30, al vespre, en el mateix Centre Excursionista, y anirà il·lustrada ab projeccions.

Oposicions a Belles Arts

El diluns va quedar constituït a Belles Arts, el tribunal censor dels concursants per les dues places de funcionaris tècnics del Museu y Biblioteca d'Art decoratiu y arqueològic y Museu d'Art modern; havent sigut designats per al càrrec de president, el senyor Serraclara, y per al de secretari, don Gervasi Martorell, quedant de vocals els senyors Puig y Cadafalch, Rius y Rius y Rodríguez Codolà.

S'examinaren les bases de convocatòria y se prengué nota dels concursants y de les memòries y demés documents presentats, considerant que tots estaven en les degudes condicions pera ser admesos a concurs.

S'aordinà procedir totseguit y per torn, entrells vocals del tribunal, al examen de les memòries presentades y senyalar per als exercicis pràctics el d'ssapte, 25, a les deu en punt del matí, al Museu y Biblioteca d'Art Decoratiu y Arqueològic, a qual lloch deuran concórrer ab l'anticipació necessària, els sis concursants senyors Batlle, Pagès, Brunet, Labarta (don Francisco), Folch y Toldres (don Joaquim) y Goday.

Dits exercicis consistiran: Primer: En la comprovació del coneixement dels idiomes que's deuran saber el concursant. Segon: En la classificació d'un extens plan del Museu y en la redacció d'una nota bibliogràfica, segons sigui l'arrel al qual aspiri'l concursant.

Aquests tindràn dret a proporcionar-se per si mateixos els llibres de consulta que estimin convenients, poguent, ademés, demanar els que desitgin, existents a la biblioteca del Museu.

Els temes seràn proposats pel tribunal y elegits per sort, per cada un dels concursants, els quals no podràn sortir del edifici ni comunicar-se entre si fins després de l'lests els exercicis, que hauràn de quedar acabats a les sis de la tarda del propi dia.

Concurs per un diploma

L'Associació General d'Empleats d'Escripció, en virtut del acord adoptat per la Junta general en sessió de 18 de febrer últim, obre un Concurs públic per la presentació de dibuixos destinats a diplomes tituls de soci, baix les següents BASES:

BASES

1.ª Aquest Certamen, dintre del concepte primordial que estableix la denominació de la propia entitat, tindrà dos caràcters: un essencialment artístic, y altre mutualista y cultural. Els concursants tindràn en compte els esmentats caràcters per al desenvollop de sa idea. Se concedirà, no obstant, completa llibertat per la composició artística.

2.ª Els treballs deuran ser efectuats en blanc y negre, per qualsevol procediment (carbó, ploma, aiguada, oli, etcètera, etc.), pera que puguin ésser reproduïts per medi de la fotografia.

3.ª Les dimensions del dibuix, un cop reproduït, deuran ésser de 32 per 48 centímetres. El tanyam del dibuix a reproduir, serà al menys, una tercera part major.

4.ª Tots els dibuixos deuran ostentar,

en forma artística y com part integrant del mateix, el següent lema: L'Associació y contenir ademés un espay en blanc, suficient pera les inscripcions corresponents.

5.ª Els dibuixos deuran ésser entregats en el local social, Zurbarano, 4, entressol, els dies feiners, de les set a les vuit del vespre, lliurant-se per la Secretaria de la mateixa el corresponent rebut d'entrega.

El plaç d'admissió acabarà preciament a les vuit del vespre del dia 30 de juny pròxim.

6.ª Els treballs no deuran portar firma ni monograma, y ostentaran un lema, que constarà igualment en un sobre clos acompanyatori, contenint el nom del autor.

7.ª S'estableix un premi de 300 pessetes, que s'otorgarà al autor del dibuix que'l Jurat acordi adquirir per l'Associació. Ademés el Jurat, apreciand el mèrit relatiu d'altres treballs, podrà concedir, si ho estima pertinent, dos accessits ab premi de 50 peses, cada un d'ells.

8.ª El fallo del Jurat serà inapel·lable, y se farà públic als vuit dies de tancat el Concurs.

9.ª Els treballs no premiats podràn ser retirats dintre del plaç de 3 mesos a comptar desde la publicació del fallo del Jurat, contra entrega del resguard corresponent.

Els interessats que no ho haguessin efectuat dintre del plaç fixat, s'entendrà que hi renuncien, i el cedexen en propietat a l'Associació.

10.ª Els dibuixos que obtinguin el premi y accessits, quedaràn d'exclusiva propietat de l'Associació, que podrà ferne l'ús que cregui convenient.

11.ª Constituiràn el Jurat calificador els artistes don Apelles Mestres, don Alexandre de Riquer y don Ramon Casas, el president de l'Associació y el de la Comissió de propaganda de la mateixa, Barcelona 15 de maig de 1912.

Altres Exposicions Lucas

A Madrid, hont se guardaven les obres dels Lucas, l'interessant pintor tan poc estudiat, tan bon punt s'ha ideat de celebrar una exposició de les seves obres, va sortir altre senyor ab el projecte de fer altra exposició igual.

Així, a més de la que ja anunciàrem, s'ha obert en el Saló Irujo una exposició composta de les teles que del celebrat pintor posseïx don Joseph Lazaro.

Venda a Amsterdam

Dimars y dimecres passat, tingué lloch a Amsterdam la venda de la colecció de pintura moderna de C. Hoogendijk, anunciada per medi de tres caràcters luxuosament editats hont se reproduïen les obres en venda, que son fins en número de mil.

Hi ha obres de Corat, Daubigny, Monticelli, Manet, Renoir, Ceynne Gailletotte, Israels, Maris (Jacob), Maris (Guilleim), Van Goyle, Daumier, Rops, Willotte, Steenlen, etc.

L'exposició ha estat oberta al públic des de tres dies en les galeries Muller.

Exposició d'Art Industrial y Popular a Dordrecht.

Una exposició d'art industrial y popular acaba de ser oberta a Dordrecht (Holanda), resultant en son conjunt una manifestació esplèndida de l'industria neerlandesa.

Hi han congregat totes les escoles d'oficis del país y gran número dels municipis de petites poblacions, centres de industries populars, com la de puntes y certs brodat de cotó.

En puntes, sobre tot, hi ha exemplars d'una bellesa que guanya els comentaris d'èlegi de tota la premsa del país, y d'alguns corresponents de revistes de art estrangeres que se n'han ocupat.

Congrés d'Art a l'Escola

Baix la presidència del subsecretari de Belles Arts de França, M. Berard, y el senador y ex-ministre M. Couyba, s'han celebrat a Burdeos, els dies 17, 18 y 19, les sessions del Congrés d'Art a l'Escola, sisè dels que's venen celebrant cada any en diverses ciutats de la República.

Una anècdota den Nonell

Avuy que dediquem la nostra PAGINA a l'obra del malaguanay Nonell, serà escayenta l'anècdota graciosa que anem a contar:

«Era un mitgdia a Can Parés, en aquella hora d'escassa concurrencia y bona claror, que'l nostre mestre Casellas solia aprofitar pera fer les seves deingudes visites a les exposicions.

tana, en qual genre era especialista (?), s'acostà poch a poch a la orella del mestre Casellas y li digué:

—Dispensi. Un altre dia ja ho faré millor.

No cal dir que'l final fou una rialla que feu trontollar la sala.»

L'Exposició de Belles Arts de Madrid

A les quatre de la tarda del dissapte passat tingué lloch la inauguració oficial de la Exposició de Belles Arts de Madrid, ab assistència dels Reis y de la Cort.

Hi haguéls discursos de reglament en aquests casos y molta gent. La instal·lació de la escultura en el Palau de Cristall rebé elogis de tots els diaris; en cambi la de la pintura es terrible. Hi ha quadres fins al damunt de les cornises de les sales.

No cal dir que'l pintor jove son els que han rebut de valent, perque la part baixa, naturalment, s'ha destinat als mestres, cada dia més abundants, encara que no ho sembli.

En Rodin fa el monument a Corrièrre

Al gran estatuari francès li acaben de confiar el monument al gran artista Eugeni Corrièrre.

Recordem la profunda admiració den Corrièrre per Rodin y recordem també l'amor d'aquest pel profund pintor y pensador poeta.

El monument haurà d'erigir-se a París dintre poch temps, havent rebut el Comité organitzador la oferta de l'Estat pera portar a terme la seva obra.

Auxiliàr a Rodin en els seus treballs el seu deixeble Juli Desbois.

Un Rembrandt a l'Amèrica

«El Mercader Holandès», una de les més hermoses teles de Rembrandt, data del 1645, després d'esser guardada de molts anys en una colecció anglesa, acaba d'esser venuda per 600.000 florins, al milionari americà M. Frick.

Aquesta venda ha produït a Anglaterra gran sensació, de la qual el qüest del Govern Mr. Asquith, se'n feu ressó en un banquet de l'Academia Royal de Pintura que presidí fa pocs dies.

«L'Anglaterra», digué l'il·lustre home d'Estat, «no pot veure ab calma la venda al estranger de quadres cèlebres, y s'ha de fer els possibles pera que'l nostre rch entrin en concurrencia en les vendes, hont els americans aboqueu les seves immenses fortunes.»

La premsa anglesa fa remarcar que la colecció de l'americà Mr. Frick es tota feta d'obres comprades a coleccions angleses.

Un Rembrandt per mitg milió

En la venda Levaingier, feta darrerament a París, acaba d'esser venut a M. Kleinberger, per 475.000 francs, el quadre de Rembrandt «Donna plomant un gall».

El Dr. Bredins, crítich a la «Nieuwe Rotterdamche Courant», autoritat en l'estudi de les obres d'art del seu país, jutja que l'obra no es pas de les millors, y fins apunta la possibilitat de que's tracti de l'obra d'un deixeble del gran mestre, reocada per ell en certes parts.

L'anàlisi que'l Dr. Bredins fa de la obra es depuradíssim y revela uns coneixements poch comuns en aquesta especialitat, que fan respectabilíssima la seva opinió.

Museum

El núm. 3 de la revista «Museum», corresponent al mes de març, publica un interessant article del director del Museu de Córdoba don Enrich Romero de Torres, en el que per medi de documents antics, se té a posar en clar el lloch de neixença del pintor andaluz Valdes Leal, resolent-se una qüestió molt discutida que té com a final l'afirmació de que en Valdes es nat a Sevilla, y format artísticament a Córdoba.

Dedica després una gran part del número a la reproducció y estudi de la obra dels germans Zubiaurre, firmant la crítica l'eminent crítich d'art don Miquel Utrillo.

Tanquen el número una secció de notícies, y la reproducció de la estatu trobada de poch a Tarragona, y algunes obres d'art industrial molt dem.

Curs de Miquel Angel

Avuy, dijous, a les deu del vespre tindrà lloch en el C. A. de D. del O. y del L. la tercera lliçó del Curs Miquel Angel a càrrec del professor en Joseph Lleonart, qui desenvoluparà el següent y molt interessant programa:

«Caràcters de concurrencia, refinament y sobrietat de Miquel Angel.—Les seves críes d'esquerp y mania persecutòria, y de com la concurrencia fou unida a la lley d'herència florentina determinar la seva general disposició sombria.—Sobre la màxima que la desgracia sigui inherent al home creador y condició favorable a la seva obra.—Aprentissatges de Miquel Angel.—Elogi

de la submissió, del amor a to difícil, de la cooperació.—Opinió sobre la originalitat.—Exemplaritat de l'aprentissatge de Miquel Angel.

Com totes les anteriors lliçons es de esperar que aquesta's veurà concorreutissim, y sobretot, tractantse d'una part tan interessant del estudi de la personalitat humana del gran geni del Renaixement.

El nostre número vinent

Impossibilitats de reunirho tot en aquest número, donada la importancia de les manifestacions artístiques que s'han escalgut aquests dies, aplassem per al nostre número vinent els treballs referents a la magnífica Exposició d'Art Polonès oberta a can Dalmau el passat dissapte, com anunciàrem, y la de les obres del malaguanay artista en Francisco Sardà que té a can Parés.

D'una y altra manifestació, donchs, ens n'ocuparem degudament en la PAGINA pròxima.

El darrer estat de la pintura

Els successors dels impresionistes

(Continuació)

En Le Sklocier també ha manifestat aquest sentiment literari que convertí el quadre en un teatre. No es apassionat per aquesta poesia que hi ha en son paisatge tot guarnit de boira. En lloch de deixar les formes, cases, arbres, saxes y venir en el llur cor corresponent y en el seu valor exacte les ha aranjat per medi d'una graduació uniforme. Aquest és el procediment que usen els fotògrafs pera poetisar els seus paisatges, envoltant-los sense preocupar-se de si la seva realitat queda destruïda y de comptre lo que dona de si l'objecte. En les obres de Le Sklocier hi ha un saltó es franch, ni una impressió es plàstica; sobre un paisatge dibuixat de la manera més impersonal li repassa el el pinzell donantli allunyament y fentlo entrar en el somni. Això es prou pera fer entusiasmar a naquests amadors poch exigents als qui les eleccions de la obra còmica produeixen una fruïció artística.

El neoimpressionisme actualment se confon ab Signac. El mateix n'ha desentrellada la teoria en un molt bell llibre: «d'Eugene Delacroix au neoimpressionisme». La tècnica que'l neoimpressionisme varen emplear un xich al etzar y fiantse del seu instint, y que sobre tot, consistí en deslligar y en dividir el tò, el lla sistematisada. El no barreja pas els colors, els quals, per l'efecte de llur veïnatge sobre la tela, deuen combinar-se en lull del espectador. Posant els colors ab tota sa puresa en la tela, els hi conserva tota la seva lluminositat. Aquesta manera té certament la ventajeta de donar ab tota la seva intensitat el color de la llum. Sols falta saber si Delacroix, ab un procediment menys exclusiu, no dona, en la menor de ses obres, unes coloracions més vives que les que's donen els neoimpressionistes en les seves teles més ardents.

Signac es el pintor de les superfícies lluminoses. Arreu hi ha aigua, ports, rius, la mar y velas que reben la llum; l'horitzó sembla dibuixat damunt la gasa de la boira. Aquest paisatge ha sigut atret per l'encesa visió de les ciutats meridionals, Saint Trapey, Venècia, Marsella, Constantinopla. El li ha fixat els mosaics encesos dels seus mitg'dies, hont a través de les boires que s'aixequen de l'aigua, les teulades, els campanars, les montanyes, s'entreveuen y s'esfumen.

Mes en veritat es, al nostre veure, en els climes del Nord hont ha trobat les seves planes definitives; a París o a Rotterdam es hont ha trobat la riquesa de motius pera la seva revelació; car se'n revela en el gris, més lluat, més sensible, més evocant.

El tot sol, ab Cross, ha restat fidel a la tècnica de la divisió del color y de la mescla òptica. Luce s'ha inclinat un xich al etzar vers el vert y el violeta en les figures y els paisatges, els rapports dels quals no s'encadenen molt sovint prou armoniosament entre ells. Rysselberghe, cobrint ab punts un inconsistent dibuix d'escola, ha descendit fins a la pintura «à la de box doir y de saló de thé». En cambi en les obres den Signac, el procediment s'acorda ab el dibuix y s'apoya sobre ell; mes un hom diria que hi ocupa massa lloch.

En Sourat s'educa el dibuix a un medi, y malgrat una certa macaronia que corre a les paks simples y de sobria decoració, la gamma se fa més ombrívola, més suau, més velada de la natura.

De les obres den Signac sembla que se'n pot deduir un fi al qual tot ha es subordinat, y això no es més que a força de lògica que'l pintor hi arriba, sotmetent-se. Desembracantse de teories s'es manifesta més lliure, com ho prova en les seves aquarelles, en les quals, ab un xich més de «d'esca fers», hi posa més de saber. Si fem abstracció d'aquesta especie de monotonia, podem dir den Signac que ha presentat al públic obres molt hermoses; la seva obra interessa perque ella testimonia un esforç d'esperit, y la recerca constructiva d'una voluntat.

Direm lo mateix al parlar den Cross? Quan en ses teles s'examina el detall, aquest pintor es tot sensibilitat. Un cos de dona en mitg les claretats del dia, devé desdota el seu pinzell una successió de taques delicioses. En Cross sembla posseir una ciencia del dibuix que afavoreix la fosa de la nuca, en la qual hi ha precisions treballades. Mes aquestes qualitats desapareixen en el quadre hont campa una pluja de taques clares, desdota la qual la composició desapareix y a través del caos que subsisteix sol, no es pas possible descobrir una obra d'unitat ni de direcció.

A propòsit d'una rescenta exposició de Vuillard, M. de Mismandre, en la revista «L'Art et les Artistes», opusava aquest pintor a Le Sidaner, pera fer ressó lo que hi ha de superficial en el primer, mentre que'l segon, ab qualitat semblants, donarà una visió plena, ment poètica del paisatge. Una tal opinió me fa pensar a la dels amichs de les lletres, per als quals Paul Adam escriu malament però recorda l'esci de René Barin. Hi ha sempre més descaix en els escriptors que reuen foch y imaginació que en aquest que expressen sabiament sentiments mediores. En les obres den Le Sidaner, tot el mèrit es en l'embolcall. Exposo agradablement les seves idees sense consistència. Vuillard, emplea pera produir sensacions molt agudes, un vocabulari que li es prou.

Els primers impresionistes posaven en les seves teles com una continuïtat de resplandència: tots els llurs tons s'asocien en vista d'un màxim d'intensitat. Vuillard, precisant les relacions de dos tons veïns, produeix al contrari entre ells, una dissonància que sorpren Paul y que toca als nervis. Ell juga els efectes lograts fins a la desintenció. Per de prompte, procedeix de Manet y més tard desdota la influència de Paul Cezanne y potser de Bonnard, se n'entorna vers una tècnica més simple y expandeix més amplemant el seu color. No certa pas l'escalat, mes, per l'acort de la van fins al gris, modela variacions que n'igü a depassat en delicadesa.

Fora de tres o quatre grans plafons decoratius, ha exposat sempre petites